

- Na osnovu Zaključka Vlade br. 07-810/23-4093/2 od 6. septembra 2023. godine, Ministarstvo je doniralo, Aero klubu iz Nikšića, vazduhoplovne rezervne djelove, procijenjene vrijednosti 2.973,00 EUR.

5.3.10 Infrastruktura i nepokretnosti

Investicioni radovi

U cilju poboljšanja ukupnih uslova za život i rad organizacionih jedinica Ministarstva, Komandi i jedinica Vojske, tokom 2023. godine realizovani su sljedeći investicioni radovi:

- Završena je izrada i revizija Glavnog projekta za izmještanje instalacije toplovoda na Vojnom aerodromu „Knjaz Danilo” u Podgorici, ukupne vrijednosti 5.968,63 EUR;
- Završena je izrada i revizija Glavnog projekta za izgradnju bine u Kasarni „Milovan Šaranović” u Danilovgradu, ukupne vrijednosti 6.037,90 EUR;
- Završeni su radovi na izgradnji objekta prijavnice u Kasarni „13.Jul” u Nikšiću, ukupne vrijednosti 66.969,64 EUR. U narednom periodu predstoji tehnički pregled izvedenih radova i primopredaja objekta korisniku;
- Završena je izrada Detaljnih urbanističkih planova za kasarne Vojske u: Kolašinu, Pljevljima, Nikšiću, Podgorici i Baru, ukupne vrijednosti 85.256,00 EUR;
- Završeni su radovi na redovnom održavanju objekata Ministarstva i Vojske, ukupne vrijednosti 138.120,00 EUR.

U 2023. godini započeta je izrada i revizija tehničke dokumentacije za rekonstrukciju različitih vojnih objekata u različitim kasarnama širom Crne Gore, kao i sama rekonstrukcija i/ili izgradnja objekata u kasarnama širom Crne Gore. Takođe, važno je istaći da je izbor privrednih društava za navedene poslove izvršen po osnovu objavljenih javnih tendera, koji će raditi na utvrđenim vojnim objektima u narednom periodu, kao što slijedi:

- u toku je izrada i revizija tehničke dokumentacije za rekonstrukciju objekta KN-9 u Kasarni „Milovan Šaranović” u Danilovgradu. Vrijednost ovog projekta iznosi 15.900 EUR;
- u toku je izrada i revizija tehničke dokumentacije za rekonstrukciju objekta Vojnog arhiva i DEPO-a u Kasarni „Marko Miljanov Popović” u Podgorici. Vrijednost ovog projekta iznosi 9.220,20 EUR;
- u toku je izrada i revizija tehničke dokumentacije za rekonstrukciju staze za vojnički višeboj i izgradnju vježbališta na otvorenom u Kasarni „Milovan Šaranović” u Danilovgradu. Vrijednost ovog projekta iznosi 8.796,20 EUR;
- u toku je realizacija Projekta rekonstrukcije objekta benzinske pumpe u Kasarni „Milovan Šaranović” u Danilovgradu. Vrijednost ovog projekta iznosi 584.745,64 EUR;
- u toku je realizacija projekata izgradnje hangara i radionice u Kasarni „13 jul” u Nikšiću. Ovaj projekat realizuje se iz Kapitalnog bužeta Uprave za kapitalne projekte. Njegova vrijednost je 2.200.000 EUR;
- u toku je realizacija projekata izgradnje hangara na Vojnom aerodromu „Knjaz Danilo” u Podgorici. Ovaj projekat realizuje se iz Kapitalnog bužeta, Uprave za kapitalne projekte. Vrijednost ovog projekta je 2.900.000 EUR;

- u toku je realizacija projekata rekonstrukcije objekta KN-2 u Kasarni „Breza“ u Kolašinu. Realizuje se iz Kapitalnog bužeta Uprave za kapitalne projekte. Vrijednost ovog projekta je cca 998.000 EUR;
- u toku je realizacija projekta izgradnje Komande Mornarice u Kasarni „Pero Četković“ u Baru. Vrijednost projekta iznosi 11.510.352,82 EUR;
- u toku je izbor privrednog društava koje će vršiti uslugu izrade, kao i privrednog društva koje će izvršiti reviziju tehničke dokumentacije za rekonstrukciju objekta KN-11 u Kasarni "Vladimir Knežević Volođa" u Pljevljima. Vrijednost usluge iznosi 16.000 EUR;
- u toku je izbor privrednog društva koje će vršiti uslugu izrade, kao i privrednog društva koje će izvršiti reviziju tehničke dokumentacije za izgradnju hangara za lakooklopna vozila u Kasarni "Vladimir Knežević Volođa" u Pljevljima. Vrijednost usluge iznosi oko 20.000 EUR;
- u toku je izbor privrednog društva koje će vršiti uslugu izrade, kao i privrednog društva koje će izvršiti reviziju tehničke dokumentacije za rekonstrukciju objekta KN47 na Vojnom aerodromu "Knjaz Danilo" u Podgorici. Vrijednost usluge iznosi oko 25.000 EUR;
- u toku je izbor privrednog društva koje će vršiti uslugu izrade, kao i privrednog društva koje će izvršiti reviziju tehničke dokumentacije za rekonstrukciju objekta KN65/66 na Vojnom aerodromu "Knjaz Danilo" u Podgorici. Vrijednost usluge iznosi oko 33.000 EUR;
- u toku je izrada DUP-a za vojnu lokaciju Pristan u Opštini Herceg Novi. Vrijednost usluge je 9.552,95 EUR;
- u toku je izrada i revizija tehničke dokumentacije za izgradnju trafostanice, kaptaže, pomoćnog objekta, perimetrije i video nadzora na SČV Bjelasica. Vrijednost usluge iznosi 29.000 EUR;
- u toku je postupak za izbor privrednog društva za izgradnju objekta bine u Kasarni „Milovan Šaranović“ u Danilovgradu. Procijenjena vrijednost radova iznosi 242.241,49 EUR;
- u toku je postupak za zaključenje ugovora za remont termoenergetskog postrojenja na Vojnom aerodromu „Knjaz Danilo“ u Podgorici. Vrijednost radova je 25.000 EUR;
- u toku je aktivnost na ponovnom objavljivanju javnog poziva za izvođenje radova na rekonstrukciji objekta KN-22 u Kasarni „Vladimir Knežević Volođa“ u Pljevljima. Ova aktivnost se realizuje preko Uprave za kapitalne projekte. Vrijednost investicije je oko 1 mil EUR.

Imovinsko-pravni poslovi

U skladu sa svojim nadležnostima Ministarstvo je tokom 2023. godine sprovodilo aktivnosti, kao što su:

- popis nepokretnosti kojima upravlja Ministarstvo (vojne lokacije, stanovi, poslovni prostori, podrumi i garažna mjesta);
- fakturisanje mjesečnih računa za zakup;
- kontrola i plaćanje računa po osnovu Skupštine etažnih vlasnika za prostore u kojima borave organizacione cjeline Ministarstva;
- knjiženje dnevnih izvoda prihodnog računa preko kojeg se vrši otkup stanova na rate i knjiženje uplata po analitičkim karticama kupaca;
- prikupljanje i dostavljanje informacija /podataka za potrebe Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa, Ministarstva finansija i drugih državnih organa;
- izrađeno je 36 mišljenja na plansku dokumentaciju dobijenu od Ministarstva prostornog urbanizma i državne imovine;

- učešće u Komisiji za kvalitativan pregled i konačni obračun izvedenih radova;
- izrada izvještaja, informacija i odgovora po zahtjevima fizičkih i pravnih lica.

Raspolažanje nepokretnostima

Ministarstvo raspolaže sa 91 vojnom lokacijom na kojima se nalazi oko 900 objekata visokogradje sa pratećim vodovodnim i kanizacionim instalacijama, rasvjetom i trafostanicama; 165 stanova; 75 garažnih mjesta; 33 poslovna prostora i 67 podruma.

U odnosu na navedeno, Dugoročnim planom ravoja odbrane 2018-2028, prepoznato je da je za funkcionisanje Ministarstva i Vojske potrebno 27 lokacija (perspektivne vojne lokacije), dok će se sa ostalim tzv. „neperspektivnim vojnim lokacijama” raspolagati u skladu sa Odlukama Vlade.

U skladu sa Uredbom o planiranju i uređenju prostora, izgradnji, rekonstrukciji i održavanja vojnih objekata u vojnom krugu¹⁹ Ministarstvo je nastavilo sa aktivnostima za formiranje radarskog položaja na lokaciji „Zekova glava”, na planini Bjelasica, sa ciljem postavljanja radarskog sistema za potrebe Vojske. S tim u vezi, tokom 2023. godine izgrađen je Glavni projekat, koji je predmet revizije, koja se planira završiti početkom 2024. godine. Nakon što se dobije revidovani Glavni projekat, Ministarstvo će, u saradnji sa Upravom za kapitalne projekte, sprovesti postupak za izbor privrednog društva koje će izvoditi radove na izgradnji radarskog položaja. Riječ je o višegodišnjoj implementaciji projekta, pa se puna operativna sposobnost radara očekuje u oktobru 2025. godine.

Po osnovu zaključaka²⁰ Vlade iz juna i septembra 2023. godine, Javnom preduzeću „Morsko dobro”, na privremeno korišćenje, ustupljeni su objekti broj 3/1, 3/2 i 10/1, koji se nalaze u okviru bivše vojne lokacije „Lepetane” u Tivtu. U ovim objektima je smještena služba zadužena za poslove funkcionisanja trajekta na trajektnoj liniji Kamenari-Lepetane.

Prema Vladi je pokrenuta procedura za sporazumni raskid Ugovora br. 807-4294/18 od 16.05.2018. godine, koji se odnosi na dugoročni zakup nepokretnosti na Vojnom aerodromu u Golubovcima površine 4.246m², kompaniji „Adriatic Properties” d.o.o. Budva. Razlog raskida sporazuma je da kompanija nije uredno izmirivala svoju ugovorenu obavezu, niti je pokrenuta procedura za privođenje objekta ugovornoj namjeni.

Pokrenuta je procedura za ostvariavanje saradnje sa prirednim društvom „Zaštita prostora Crne Gore” d.o.o. Danilovgrad za rušenje objekata u kasarnama Vojske. S tim u vezi, težiće se donošenju Zaključka Vlade, čime će se navedenom privrednom društvu, ustupiti na privremeno korišćenje lokacija na prostoru Kasarne „Marko Miljanov Popović” u Podgorici, a koja se koristi kao sabirno-prodajni centar, uz obavezu da ovo privredno društvo vrši rušenje objekata u skladu sa iskazanim potrebama Vojske.

¹⁹“Službeni list Crne Gore”, br. 48/08 i 6/14.

²⁰ Zaključak Vlade CG br. 07-810/23-2931/2 od 30.06.2023. godine i Zaključak Vlade CG br. 07-010/23-3848/2 od 05.09.2023. godine.

Prihodi od zakupa nepokretnosti

U skladu sa ranije zaključenim ugovorima u 2023. godini, naplaćeni prihodi od zakupa i otkupa nepokretnosti su po osnovu:

- Ugovora o zakupu poslovnih prostora, gdje je 28.2.2023. godine, na zahtjev zakupca, raskinut jedan ugovor, dok je 7 aktivnih ugovora tj. poslovnih prostora izdatih u zakup, od čega u Podgorici šest i Danilovgradu jedan. (U skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore, br.07-1683 od 22.6.2017. godine, predviđena je prodaja svih poslovnih prostora izdatih u zakup, uz napomenu da su ugovori o zakupu istekli i da su, u skladu sa članom 624 Zakona o obligacionim odnosima („Sl. list CG“ broj 47. od 7.8.2008. godine), produženi pod istim uslovima i neodređenog trajanja). Novčana sredstva od izdavanja poslovnih prostora uplaćuju se na račun Ministarstva finansija broj 832-52007-55.
- Ugovora o zakupu Vojnog kompleksa „Dizdarica“, br. 781-15 od 5.12.2005. godine, sa zakupcem JP „Čistoća“ Herceg Novi i mjesečnom zakupninom od 222,30 eura. Novčana sredstva od izdavanja nepokretnosti uplaćuju se na račun Ministarstva finansija.
- Ministarstvo i Kontrola letenja Srbije i Crne Gore „SMATSA“, d.o.o., imali su zaključen Ugovor o dugoročnom zakupu nepokretnosti, kojim je „SMATSA“ koristila lokaciju Vrsuta u opštini Bar. Kako „SMATSA“ nije uredno izmirivala obaveze iz zaključenog ugovora, Ministarstvo je pokrenulo postupak i zaključen je Sporazum o raskidu ugovora o dugoročnom zakupu broj 07-810/22-2944 od 11.4.2022 .godine. Dana 18.4.2023. godine, uplatom od 285.592,25 EUR na račun Ministarstva broj 832-1087-40, uz odbijenu bankarsku proviziju od 572,33 EUR, bivši zakupac „SMATSA“ izmirio je sve obaveze po osnovu pomenutog Sporazuma.
- Skupština stanara Stambene zgrade u ul. Palih boraca br. 21 u Tivtu, na osnovu Odluke o nadogradnji i pretvaranju zajedničkog dijela stambene zgrade-tavana u stambeni prostor i Ugovora o nadogradnji sa investitorima, obavezala je investitore Pravićević Nenada iz Kotora i Veljić Igora iz Tivta da vlasnicima posebnih dijelova zgrade u kojoj su dobili saglasnost za nadogradnju isplate 70,00 eura po 1/m² njihovog posebnog dijela. Kako Ministarstvo, u predmetnoj zgradi, u ime Vlade Crne Gore upravlja sa poslovnim prostorom oznake PD 8 od 19m², to je Skupština stanara, dana 13.9.2023. godine, donijela Odluku kojom je obavezala investitore da na račun Ministarstva broj 832-1087-40 uplate naknadu u iznosu od 1.330 EUR što je i urađeno 15.9.2023. godine;
- Pored zakupa nepokretnosti, Ministarstvo realizuje i aktivnosti koje se odnose na praćenje realizacije ranije zaključenih ugovora o otkupu stanova i vođenja evidencije plaćenih rata do konačne isplate kupoprodajne cijene stana. Uplate za otkup stana vrše se preko računa Ministarstva finansija;
- Od zakupa poslovnih prostora, objekata, zemljišta i otkupa stanova, u 2023. godini ostvareni su značajni prihodi koji se uplaćuju u budžet Crne Gore. (*Prilog br. 3*)

5.3.11 Standardizacija i kodifikacija u odbrani

Poltika odbrane Crne Gore se fokusira na razvoj vojnih kapaciteta i sposobnosti koje su neophodne za izvršavanje namjenskih misija i zadataka Vojske, kako u zemlji, tako i u kviru kolektivnog sistema odbrane. Planiranje odbrane na nacionalnom nivou usklađuje se sa NATO procesom odbrambenog planiranja sa ciljem da se postigne određeni nivo interoperabilnosti sa vojskama saveznica. Ključnu ulogu u tome ima i implementacija NATO standarda. (*Prilog broj 4*)

Poslovi iz oblasti standardizacije

U toku 2023. godine Ministarstvo je iniciralo, organizovalo, administriralo i pratilo proces standardizacije obavljanjem sljedećih aktivnosti:

- izvještavanje NATO o potvrđivanju i implementaciji standarda (e-ratification tool) tokom cijele 2023. godine;
- utvrđivanje Plana standardizacije za 2023. godinu, kojom prilikom je utvrđena potreba usklađivanja sa novim edicijama i definisano pet predloga za izmjenu postojećih standarda, kao i 15 predloga za usvajanje novih standarda odbrane. Crna Gora je zaključno sa 2023. godinom usvojila 182 standarda.
- učešće u radu NATO Komiteta za standarde (NATO Committee for Standards (CS)), odnosno Menadžment grupe za standardizaciju (Standardization Management Group (SMG));
- organizovanje obuke na temu standardizacije i uloga standardizacijskih procesa za pripadnike avijacije i kopnenih snaga Vojske;
- konstantna komunikacija sa nosiocima poslova standardizacije sa ciljem dodatne edukacije i razmjene iskustava.

U cilju potvrđivanja i implementacije NATO standarda sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- do kraja 2023. godine nosiocima poslova standardizacije dostavljeni su zahtjevi za davanje predloga nacionalnog odgovora o potvrđivanju (ratifikaciji), namjeravanoj implementaciji za ukupno 656 standarda (dati predlozi za 382 standarda); preko platforme e-ratification tool unešena 382 standarda, od čega je 319 aktivnih odgovora;
- nosiocima poslova standardizacije dostavljeni su zahtjevi za davanje predloga nacionalnog odgovora o implementaciji NATO standarda za ukupno 114 standarda (dati predlozi za 56 standarda); preko platforme unešena 56 standarda, od čega je 52 aktivni odgovor.

Poslovi iz oblasti kodifikacije

Tokom 2023. godine, pored stručnih i upravnih poslova vezanih za razvoj NATO kodifikacionog sistema, realizovane su i sljedeće obaveze proistekle iz članstva Crne Gore u NATO Kodifikacioni sistem:

- dodjela koda tzv, NCAGE kod (NATO Commercial and Government Entity Code (NCAGE)) pravnim licima sa sjedištem u Crnoj Gori, uz vođenje registra dodijeljenih kodova;
- dodjela NATO skladišnog broja (NATO Stock Number (NSN)) za proizvode crnogorskih proizvođača, uz vođenje registra dodijeljenih skladišnih brojeva;
- vođenje registra skladišnih brojeva za strana sredstva koja se koriste u Vojsci.

Tokom 2023. godine:

- dodijeljeno je 37 NCAGE kodova pravnim licima (29 privrednim društvima, 7 nevladinim organizacijama, 1 ostali subjekti);
- promijenjeni NCAGE kodovi za 26 pravnih lica;
- kodifikovan 1 novi proizvod, kome je dodijeljen i NSN broj.

Svi podaci za NCAGE kodove i NSN brojeve su razmijenjeni kroz NATO mejlbox sistem (NATO Mailbox System (NMBS)) radi objavljivanja u NATO glavni katalog referenci za logistiku (NATO Master Catalogue of References for Logistics (NMCRL)), koji uređuje i objavljuje NATO Agencija za podršku i nabavke (NSPA) sa ciljem obavještanja partnerskih nacionalnih kodifikacionih biroa.

Razmjena podataka je nastavljena isključivo u XML formatu, pa je 2023. godine, kodifikacioni instrument Ministarstva, softver BULCOD ažuriran, u dva navrata, novopropisanim protokolima (shemama), koju objavljuje NSPA u Savezničkoj publikaciji za kodifikaciju br.1 (Allied Codification Publication No.1 (ACodP1)). S tim u vezi, *shema v1.26.7 i v1.26.8* su uspješno implementirane i potvrđene kroz razmjenu podataka.

Ministarstvo je imalo svog predstavnika na 123. sjednici NATO AC/135 komiteta, koja je održana u Erfurtu, Njemačka, u julu 2023. godine. Takođe, periodično je izvještavan navedeni NATO komitet (AC/135) slanjem izvještaja ESR2 i ESR4 (Electronic Statistics Report No.2 i No.4)

Za korišćenje NATO mehanizama i mailboks sistema razmjene, kao i za licencu korišćenje NMRCL Kataloga i ostalih NATO alata, Ministarstvo je 2023. godine uplatilo kontribuciju u iznosu od 3.270 EUR. Navedena sredstva su planirana budžetom Ministarstva za 2023. godinu.

5.3.12 Realizacija Plana javnih nabavki

Na osnovu odobrenog budžeta, Ministarstvo je izradilo i donijelo planove nabavki za budžetsku 2023. godinu i to:²¹

- Plan javnih nabavki broj 0704-426/23-601 od 25.1.2023.godine;
- Plan jednostavnih nabavki (do 8.000 EUR) broj 0704-426/23-602 od 25.1.2023. godine;
- Plan posebnih javnih nabavki u oblasti odbrane i bezbjednosti br. 0704-426/23-603 od 25.1.2023.

Planom javnih nabavki predviđeno je sprovođenje 101-og postupka javnih nabavki, od čega 46 postupaka za nabavku roba, 8 postupaka za nabavku radova i 47 postupaka za nabavku usluga, ukupne procijenjene vrijednosti u iznosu od 12.816.425,00 EUR bez uračunatog PDV-a, odnosno 15.352.203,41 EUR sa uračunatim PDV-om (PDV je u vrijednosti od 2.535.778,41 eur). Finansijska sredstva u iznosu od 12.568.491,11 EUR bez uračunatog PDV-a (vrijednost PDV-a iznosi 2.483.712,30 EUR) planirana su shodno rasporedu sredstava po izdacima i ekonomskoj klasifikaciji u budžetu Ministarstva za 2023. godinu, pri čemu je za 1 postupak javne nabavke, u iznosu od 247.933,88 EUR bez uračunatog PDV-a (vrijednost PDV-a iznosi 52.066,12 EUR), planirano da izvor finansiranja bude obezbijeđen iz sopstvenih prihoda Ministarstva.

U toku budžetske 2023. godine dva puta je izmijenjen plan javnih nabavki i krajnjom izmjenom (0704-426/23-601/5 od 28. avgusta) planirano je sprovođenje 124 postupka nabavki od ukupno 121 prethodno planiranih (Izmjena 1) i prikazanih u ESJN-u, od čega 49 postupaka za nabavku roba, 8 postupaka za nabavku radova i 67 postupaka za nabavku usluga, ukupne procijenjene

²¹ Godišnji plan javnih nabavki sadrži podatke propisane Zakonom o javnim nabavkama. Plan javnih nabavki čine sve javne nabavke čije se sprovođenje planira u tekućoj budžetskoj godini. Plan javnih nabavki sadrži i nabavke u oblasti odbrane i bezbjednosti definisane članom 175 Zakona a o javnim nabavkama. Za nabavke vrijednosti do 8.000 EUR na godišnjem nivou kao i nabavke predviđene članom 176 ZJN donose se posebni planovi.

vrijednosti 14.875.861,97 EUR bez uračunatog PDV-a. Vrijednost PDV-a iznosi 2.873.509,65 EUR.

Planom posebnih javnih nabavki u oblasti odbrane i bezbjednosti predviđeno je sprovođenje 54 postupka nabavki, od čega 13 postupka za nabavku roba, 5 postupka za nabavku radova i 36 postupaka za nabavku usluga, ukupne procijenjene vrijednosti u iznosu od 2.638.057,85 eura bez uračunatog PDV-a, odnosno 3.187.850,00 EUR sa uračunatim PDV-om (PDV je u vrijednosti od 549.792,15 EUR), koja sredstva su u cjelosti planirana odobrenim budžetom za tekuću godinu.

Tokom godine, četiri puta je izmijenjen plan posebnih javnih nabavki u oblasti odbrane i bezbjednosti i krajnjom izmjenom Plana (0704-426/23-603/5 od 22.12.2023. godine) je predviđeno sprovođenje 58 postupaka, od čega 11 postupka za nabavku roba, 7 postupaka za nabavku radova i 40 postupka za nabavku usluga, ukupne procijenjene vrijednosti od 2.337.100,05 EUR bez uračunatog PDV-a, odnosno 2.823.691,06 EUR sa uračunatim PDV-om.

Planom jednostavnih nabavki predviđeno je sprovođenje 78 postupaka nabavki vrijednosti do 8.000,00 EUR bez uračunatog PDV-a, od čega 19 postupaka za nabavku roba, 1 postupak za nabavku radova i 58 postupaka za nabavku usluga, ukupne procijenjene vrijednosti od 356.025,62 EUR bez uračunatog PDV-a, odnosno 430.791,00 EUR sa uračunatim PDV-om, a u skladu sa odobrenim budžetom za tekuću godinu.

Tokom budžetske godine su izvršene tri izmjene ovog Plana i krajnjom izmjenom (0704-426/23-602/6 od 22.12.2023. godine) je predviđeno sprovođenje 105 postupka, od čega 27 postupaka za nabavku roba, 2 postupka za nabavku radova i 76 postupaka za nabavku usluga ukupne procijenjene vrijednosti u iznosu od 524.903,31 EUR bez uračunatog PDV-a, odnosno 633.453,87 EUR sa uračunatim PDV-om.

5.3.13 Zaštita resursa

Zaštita i zdravlje na radu

Sve svoje aktivnosti i radne procese Ministarstvo organizuje na način kojim se obezbjeđuje neophodan nivo zaštite i zdravlja na radu. U vezi sa navedenim, a u cilju preciznog određivanja stepena rizika u radnom ambijentu zaposlenih, Ministarstvo je izradilo detaljan plan koji sadrži sve parametre radne sredine, koji mogu biti predmet mjerenja i analiza. U skladu sa tim, sklapanjem ugovora, angažovana je akreditovana laboratorija - Centar za ekotoksiloška ispitivanja - sa kojom su, u saradnji, izvršena planirana mjerenja. U narednom periodu, sa nadležnim institucijama, dobijene rezultate, Ministarstvo će koristiti prilikom izrade Akta o procjeni rizika, uz angažovanje ovlašćenih institucija.

U cilju stvaranja uslova za efikasnu zaštitu života i zdravlja svojih pripadnika, Ministarstvo je svojim aktivnostima u kontinuitetu uticalo na poboljšanje nivoa znanja i tehničke opremljenosti subjekata zaštite, kao i na razvijanje efikasnog sistema informisanja o svim prisutnim opasnostima i rizicima. Komande jedinica Vojske su u skladu sa svojim nadležnostima u rukovođenju i komandovanju organizovale posebne mjere zaštite na svim radnim mjestima sa visokim rizikom u procesu rada i vršile su redovne kontrole njihovog sprovođenja.

Za sve pripadnike Vojske koji se upućuju u međunarodne misije pravovremeno su organizovane preventivne mjere zaštite i zdravlja na radu (medicinska priprema u smislu imunizacije i

obezbjeđenja prve pomoći u terenskim uslovima, kao i obuka za bezbjedno obavljanje aktivnostima u vojnim operacijama van naše zemlje).

Posebna pažnja se posvećuje zaštiti zdravlja svih pripadnika Vojske, a prije svega onih koji rade u specifičnim uslovima (piloti, mornari, ronjoci i sl.) i za njih se na godišnjem nivou realizuju sistematski i specijalistički pregledi. Za sve pripadnike Vojske koji se upućuju u mirovne misije i sve one koji se uključuju u međunarodni saobraćaj, obezbjeđuje se pravovremena imunizacija iz programa obaveznih vakcina, a u skladu sa preporukama Instituta za javno zdravlje.

U toku 2023. godine realizovano je nekoliko ugovora za atestiranje opreme (oprema za ronjocce, oprema na vojnom aerodromu, radionica za pokretna sredstva).

Takođe, za sva lica koja pokrivaju specifična radna mjesta²², koja zahtijevaju posjedovanje dodatnih licenci/sertifikata. S tim u vezi, u 2023. godini 10 lica je dobilo certifikate za upravljanje ADR vozila.

Zaštita od požara

U 2023. godini, zaštita od požara u Ministarstvu je održana na zahtijevanom nivou. S tim u vezi, a na osnovu važećih propisa za zaštitu od požara, obezbijeđeno je ažuriranje planova protivpožarne zaštite za sve vojne objekte uz primjenu standardnih operativnih procedura nadležnih službi u slučaju požara.

Ministarstvo je izvršilo nabavku najneophodnije opreme za dejstvo u slučaju požara. Na nivou kasarni formirane su jedinice privremenog karaktera koje su u pripravnosti tokom ljetnjeg perioda. Tokom 2023. godine, jedinice Vojske namijenjene za zaštitu od požara bile su angažovane na gašenju požara u sadejstvu sa civilnim jedinicama/službama za gašenje požara.

Takođe, planskim održavanjem viškova ubojnih sredstava Ministarstvo održava zahtijevani nivo pirotehničke bezbjednosti u svim vojnim skladištima. Poseban fokus je bio usmjeren na: pravilno skladištenje svih lako-zapaljivih i ubojnih sredstava; da se sva ovakva sredstva čuvaju u za to namijenjenim objektima; da se eksplozivne materije čuvaju u propisanoj ambalaži, kao i da su uskladišteni na način predviđen tehničkim propisima.

U saradnji sa Misijom OEBS u Crnoj Gori, Ministarstvo je realizovalo studijsku posjetu Agenciji za civilne nepredvidive situacije Švedske na temu protiv-požarne zaštite. Tokom studijske posjete posebno su obrađena pitanja koja se tiču planiranja nabavke nedostajuće protiv-požarne opreme, kao i eventualne obuke pripadnika Ministarstva u oblasti zaštite od požara u skladištima ubojnih sredstava. Navedene aktivnosti su realizovane sa ciljem preveniranja mogućnosti nastanka požara i eksplozija zapaljivih para i gasova sa dalekosežnim posljedicama.

²² Vozač dizalica, lice za manipulaciju sa opasnim materijama, vozač autocisterni, vozač viljškara, itd.

Zaštita životne sredine

Kako je zaštita životne sredine od izuzetnog značaja na nacionalnom nivou, Ministarstvo posebnu pažnju usredsređuje na sve aspekte zaštite prirode i životne sredine.

S tim u vezi, Ministarstvo je aktivan učesnik, posredno ili direktno, u pripremi odgovora na različite izazove u kontekstu zaštite životne sredine. Na taj način, od 2021. godine, Ministarstvo je član Nacionalnog savjeta za održivi razvoj (NSOR). Takođe, aktivan je učesnik u izradi plana zaštite morskog biodiverziteta u slučaju izlivanja ugljovodonika; kao i u tehničkom Komitetu za zaštitu životne sredine Instituta za standardizaciju Crne Gore (ISME/TK 010).

Ministarstvo je identifikovalo sve materije koje čine otpad visokog rizika, i na osnovu klasifikacije njihove toksičnosti preduzimao je neophodne mjere i postupke sa ciljem izbjegavanja akcidentnih situacija. Upravo je sprovođenje tih aktivnosti za rezultat imalo nemanje akcidentnih situacija koje bi štetno uticale na životnu sredinu.

Zdravstvena zaštita i vojni sanitet

U dijelu obezbjeđivanja zdravstvene zaštite i vojnog saniteta Ministarstvo je u potpunosti realizovalo sve zakonom predviđene aktivnosti.

Kako se radi o vrlo specifičnim zadacima zaštite, Ministarstvo je posebno radilo na organizaciji prevencije pripadnika Vojske koji se upućuju u međunarodne misije, aktivnosti i operacije. U tom smislu, obezbijeđena je pravovremena imunizacija pripadnika Vojske, u skladu sa preporukama Instituta za javno zdravlje. Istovremeno, regulisana je i zdravstvena zaštita (primarni nivo) pripadnika Ministarstva i Vojske, sklapanjem međunarodnog sporazuma sa zemljom u kojoj ti pripadnici Ministarstva i Vojske borave određeni vremenski period.

Takođe, za dio specifične zdravstvene zaštite koju samostalno ne može obezbijediti, Ministarstvo je obezbijedilo, odnosno organizovalo zdravstvenu zaštitu u civilnim zdravstvenim ustanovama Crne Gore, odnosno sanitetskim jedinicama/ustanovama stranih oružanih snaga u zonama međunarodnih misija, aktivnosti i operacija.

U cilju potpune i kvalitetne medicinske zaštite svojih pripadnika, Ministarstvo je tokom 2023. godine realizovalo redovnu nabavku potrebnih lijekova, medicinske opreme i aparata. U tom smislu, inicirana je procedura nabavke značajnih sredstava za zdravstvenu dijagnostiku, kao što je nabavka skenera za rendgen kabinet uz pripremu prostora za njegovo instaliranje.

Paralelno sa navedenim aktivnostima, Ministarstvo je aktivan učesnik multisektorskog tima za izradu nacionalnog Akcionog plana za zdravstvenu sigurnost, i tom prilikom obezbijedilo predloge za zdravstvenu sigurnost koji se odnose na Ministarstvo, odnosno Vojsku.

U saradnji sa Ministarstvom zdravlja i ostalim zdravstvenim institucijama u Crnoj Gori, Ministarstvo je značajno unaprijedilo zdravstvenu zaštitu i vojni sanitet. Kao rezultat sinergije i posvećenosti ovim poslovima u prethodnom periodu, Vojno-medicinski centar, kao sastavni dio Ministarstva, odnosno Vojske funkcioniše u formatu poliklinike koja pruža širi spektar zdravstvene zaštite pripadnicima Ministarstva i Vojske, uključujući i primarnu zdravstvenu zaštitu.

6. INFORMACIONO-KOMUNIKACIONI SISTEMI

Planiranje, organizovanje i upotreba informaciono-komunikacionih sistema (IKS) u Ministarstvu sprovedeno je na osnovu Godišnjeg plana rada Ministarstva, Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore, Strategije sajber bezbjednosti Vojske, mjesečnih planova rada Ministarstva i dnevnog angažovanja pripadnika Službe.

Aktivnosti koje su preduzete u cilju obezbjeđenja funkcionisanja i modernizacije sajber bezbjednosti u toku 2023. godine obuhvatale su:

- Rekonstrukciju Data Centra Ministarstva i Vojske;
- Modernizaciju mrežne i računarske opreme kroz fond SAD CRIF 19;
- Uvođenje dvostruke autentifikacije u IKS D1 mreži;
- Zaštitu korisničkih radnih stanica u IKS D1 mreži (I faza).

Realizovane su predviđene aktivnosti iz akcionog plana Strategije sajber bezbjednosti Ministarstva i Vojske. Sprovedeni su programi edukacije zaposlenih Ministarstva i Vojske, iz oblasti zaštite informacija i sajber bezbjednosti (Security Awareness Program).

Izmirene su obaveze koje proizilaze iz članstva Crne Gore u NATO Centru izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu u Estoniji (NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence (NATO CCD COE)), upotrebu TK usluga i servisa za Stalnu misiju Crne Gore pri NATO (na osnovu SSP sa NCIA).

7. VOJSKA

7.1.1 Ključne organizacijsko - formacijske promjene

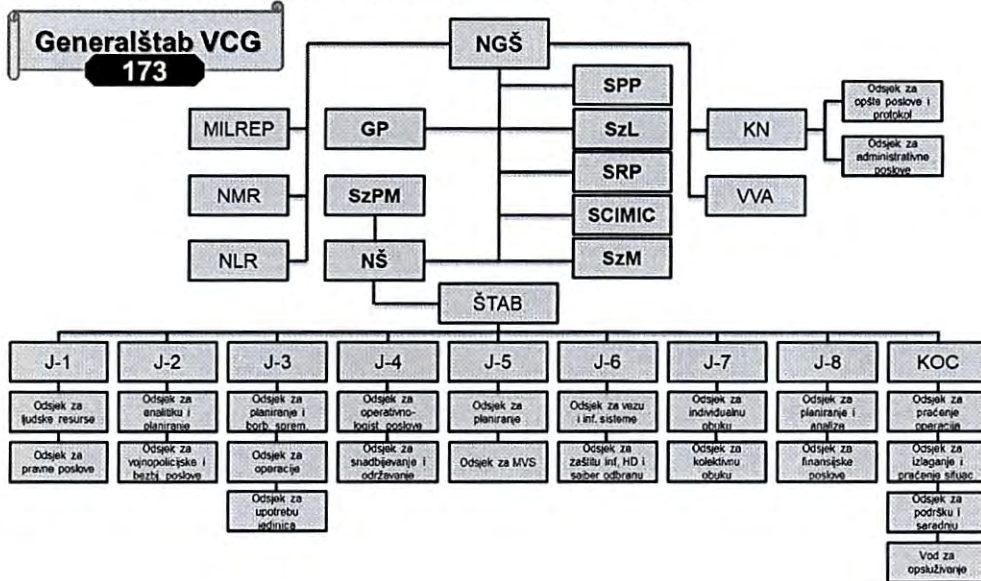
Ministarstvo je u februaru 2023. godine izvršilo preformaciju²³ Vojske, odnosno formiralo tri samostalne jedinice nivoa čete, i to: Gardijska četa, Četa vojne policije i Odred posebne namjene (Pomorski odred). Navedene jedinice su formirane izdvajanjem iz sastava Bataljona za posebnu podršku²⁴. Brojna veličina Vojske je ostala nepromijenjena, odnosno 2368.

Shodno navedenom, Generalštab Vojske je izradio Dinamički plan za preformiranje Vojske Crne Gore sa jasno definisanim zadacima, nosiocima pojedinačnih zadataka i rokovima njihovog izvršavanja.

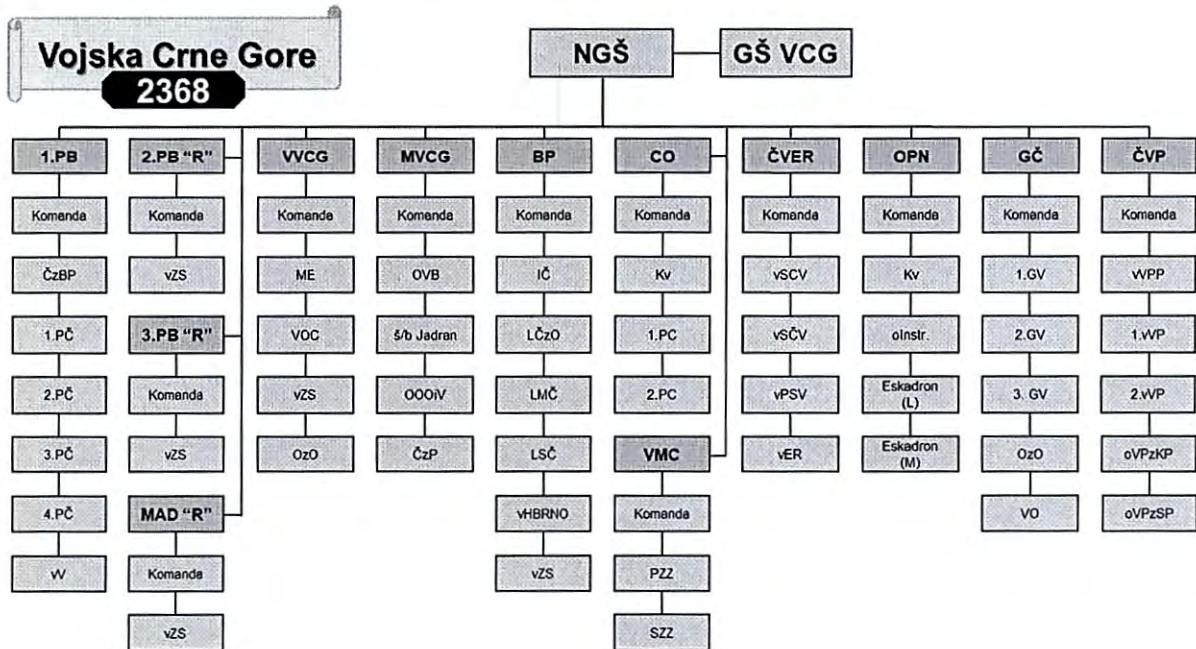
²³ U skladu sa Odlukom Vlade Crne Gore o izmjeni Odluke o organizacijsko-formacijskoj strukturi i veličini Vojske Crne Gore br. 07-6009 od 22.09.2022. godine.

²⁴ Rasformiran Odlukom Vlade Crne Gore o izmjeni Odluke o organizacijsko-formacijskoj strukturi i veličini Vojske Crne Gore br. 07-6009 od 22.09.2022. godine.

Slika 1: Pregled organizacijske strukture Generalštaba Vojske

Slika 2: Pregled organizacijske strukture Vojske Crne Gore

7.1.2 Učešće Vojske u međunarodnim misijama i operacijama

Učešće crnogorskih vojnika u međunarodnim misijama i operacijama sprovodi se u skladu sa Zakonom o upotrebi Vojske u međunarodnim snagama i učešću pripadnika operativne jedinice za zaštitu i spašavanje, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, dok o svakom pojedinačnom angažovanju odluku donosi Skupština Crne Gore.

Tokom 2023. godine ukupno je 103 pripadnika Vojske (96 muškaraca i 7 žena) bilo angažovano u međunarodnim misijama, operacijama i aktivnostima, kao što slijedi:

- Misija Evropske unije „ATALANTA” (European Union Naval Force (EU NAVFOR „ATALANTA”²⁵)) - pomorske snage Evropske unije angažovane u vodama Adenskog zaliva kod Somalije - dva (2) pripadnika Vojske;
- Misija Ujedinjenih nacija u Zapadnoj Sahari (United Nations Mission for Referendum in Western Sahara (UN MINURSO²⁶)) - jedna (1) pripadnica;
- Operacija NATO snaga na Kosovu (NATO Kosovo Forces (KFOR²⁷)) - četiri (4) pripadnika;
- Misija NATO u Iraku (NATO Mission in Iraq (NMI²⁸)) - dva (2) pripadnika;
- Aktivnost NATO „Ojačano istureno prisustvo” (NATO enhanced Forward Presence (NATO eFP²⁹)) u Letoniji - 21 pripadnik (dva kontigenta VCG nivoa odjeljenja na period od po 6 mjeseci);
- Aktivnost NATO „Borbena grupa pojačane budnosti” (NATO enhanced Vigilance Activity (NATO eVA³⁰)) u Rep. Bugarskoj - 72 pripadnika. (Krajem januara 2023. godine upućen je prvi kontigent od 36 pripadnika Vojske, nakon čega je krajem 2023. godine upućen novi kontigent Vojske.)

²⁵ Evropska unija je pokrenula operaciju na moru 2008. godine kao odgovor na rastući nivo piratstva i oružanih pljački na morskome prostoru tzv. „Rog Afrike” i u Indijskom okeanu. Zaključno sa 31.12.2023. u ovoj EU Misiji bilo je angažovano 92 pripadnika Vojske, način što su bili angažovani ukrcavanjem na savezničke brodove, u saradnji sa Mornaricom Rep. Italije i Španije.

²⁶ Ova UN Misija uspostavljena je Rezolucijom SB br. 690 od aprila 1991. godine. Vojska Crne Gore je uzela učešće u ovoj Misiji Odlukom Skupštine CG 11.11.2016. godine, angažovanjem svoja 2 oficira. U ovoj misiji je zaključno sa 31.12.2023. godine bilo angažovano 8 oficira/ki.

²⁷ Pripadnici Vojske učestvuju u ovoj NATO operaciji na osnovu Odluke Skupštine Crne Gore od 18.10.2018. godine.

²⁸ Riječ je o NATO savjetodavnoj Misiji i misiji igradnje kapaciteta u Iraku, uspostavljenoj oktobra 2018. godine. Angažovanje pripadnika Vojske CG u ovoj misiji odobrila je Skupština CG, 17.12.2019. godine, kada su upućena 2 pripadnika VCG. Pripadnici VCG se angažuju u okviru Diplomatskog centra u Bagdadu (BDSC), na dužnosti logističkog podoficira sa angažovanjem na vojnom dijelu bagdadskog međunarodnog aerodroma.

²⁹ Nakon sticanja punopravnog članstva u NATO, Vojska CG je započela angažovanje u NATO aktivnosti pojačanog isturenog prisustva u Letoniji (eFP) od 10.12.2018. godine upućivanjem raznorodnih jedinica strukture jednog odjeljenja, u okviru kanadske borbene grupe, stacionirane u bazi „Adaži” Riga, Rep. Letonija. Vojska CG svoje angažovanje u ovoj aktivnosti realizuje u sklopu jedinica Vojske Slovenije, koja je, ujedno i logistički oslonac u pripremama i tokom angažovanja. Do sada je upućeno 8 raznorodnih kontigenata VCG nivoa odjeljenja i jednog štabnog oficira. Zaključno sa 31.12.2023. bilo je angažovano 70 pripadnika/ca VCG.

³⁰ Na osnovu Odluke br. 00-72/22-15/4 Skupština Crne Gore od 28. jula, 2022. godine, Ministarstvo je započelo angažovanje svojih pripadnika u sastav snaga NATO za odgovor na krize, sa do 60 pripadnika VCG.

7.1.3 *Angažovanje Vojske u podršci drugim institucijama (Civil Military Cooperation (CIMIC))*

U okviru svoje III misije, Vojska za podršku drugim institucijama angažuje svoje snage i sredstva po zahtjevu i ukazanoj potrebi. (*Prilog broj 7*)

Tokom 2023. godine, Vojska je pružala pomoć i podršku, odnosno saradivala sa: državnim protokolom, različitim resorima Vlade, lokalnim samoupravama, zdravstvenim ustanovama, sportskim savezima, lovačkim udruženjima, dječijim organizacijama, NVO sektorom.

Po osnovu zahtjeva Ministarstva unutrašnjih poslova/Generalnog Direktorata za vanredne situacije, Generalštab Vojske angažovao je helikoptersku eskadrilu Vazduhoplovstva Vojske prilikom gašenja požara, hitnih prevoženja povrijeđenih lica, pretrage i potrage za nesrećenim licima na moru i kopnu.

Inženjerska jedinica Vojske učestvovala je na poboljšanju putne infrastrukture na teritorijama opština Cetinje i Kolašin. U skladu sa Zaključcima Vlade u toku 2023. godine izvršena je rekonstrukcija 21.82 km puteva; uređeno je oko 23.700 m² plaže i 15.980 m² terena. Pružajući pomoć usljed poplava, početkom 2023. godine, lansirana su dva mosta od „Bejli” materijala, u dužini od 21m, odnosno, 30m u Opštinama Mojkovac i Bijelo Polje. Takođe, u 2023. godini Vojska je angažovana na izradi odbrambenog pješčanog nasipa na plaži Ade Bojane u Opštini Ulcinj; itd.

7.1.4 *Obuka, obrazovanje i stručno usavršavanje kadra*

Obuka, obrazovanje i usavršavanje pripadnika Vojske djelovi su jedinstvenog procesa vojno-stručnog osposobljavanja u cilju dostizanja zahtijevanih sposobnosti za izvršavanje dodijeljenih misija i zadataka.

Tokom 2023. godine fokus obučavanja Vojske bio je usmjeren na: održavanje i razvoj novih sposobnosti za odbranu Crne Gore; učešće u međunarodnim misijama i operacijama; obuku deklariranih jedinica; jačanje sposobnosti planinskog ratovanja jedinica Vojske; obuku specijalista za spašavanje vitlom; sprovođenje karijernih kurseva; stručno-specijalističkoj obuci; izučavanju stranih jezika, itd.

Kao i ranije, jedan od najvećih izazova Vojske, kad je riječ o njenoj obuci odnosi se na nedostatak adekvatnog vježbovno-strelišnog prostora za realizaciju obuke i vježbi, taktičkih vježbi sa bojevim gađanjem, kao i artiljerijskih gađanja na teritoriji Crne Gore. Do iznalaženja adekvatnog rješenja, gađanja sa artiljerijskim naoružanjem izvode se na poligonima u Rep. Sjevernoj Makedoniji, dok je obuka III kontigenta Vojske za učešće u NATO aktivnosti „Forward Land Forces (FLF)” (“Isturene kopnene snage”) realizovana na poligonu „Biza” u Rep. Albaniji. Ovakva organizacija obuke značajno otežava planiranje ciklusa obuke i uvećava finansijske troškove realizacije obuke.

7.1.5 Individualna obuka i kursevi

Individualna obuka i kursevi su prvi korak u procesu osposobljavanja pripadnika Vojske za izvršavanje definisanih zadataka. Od kvaliteta individualne obuke i kurseva zavisi i kvalitet kolektivne obuke, realizacija vježbi i na kraju ukupna obučenost jedinice i spremnost za angažovanje.

U Centru za obuku Vojske, kao nosiocu osnovne obuke, realizovani su različiti oblici individualne obuke, stručnog usavršavanja i osposobljavanja, a u cilju stvaranja potrebnog i kvalitetnog oficirskog, podoficirskog i vojničkog kadra, sposobnog da realizuje postavljene zadatke. Od najznačajnijih aktivnosti koje se realizovane u Centru za obuku Vojske, u 2023. godini izdvajaju se sljedeće:

- Osnovna obuka za vojnike;
- Kurs za borbenog spasioca;
- Kursevi engleskog jezika;
- Napredni podoficirski kurs;
- Obuka pripadnika Vojske za učešće u međunarodnim misijama;
- Obuka oficira školovanih na civilnim fakultetima.

1. pješadijski bataljon je u toku 2023. godine vršio osposobljavanje jedinica angažovanih u snagama ojačanog isturenog prisustva (eFP), osposobljavanje jedinica prema NATO standardima, zajedničku obuku sa OS SAD, osposobljavanje za angažovanje II i III kontingenta na NATO aktivnosti Isturenih kopnenih snaga u Republici Bugarskoj, osposobljavanje komandnog kadra u procesu donošenja vojnih odluka i obuku pripadnika u sadržajima ljetnje i zimske alpinistike, kao i obuke vozača na novim JLTV vozilima, i operatera za rukovanje Daljinski upravljivim oružnim stanicama (DUOS).

Vazduhoplovstvo Vojske je u toku 2023. godine realizovalo obuku kroz dva segmenta: opštevojna obuka i letačka obuka. Kroz opštevojnu obuku realizovani su sadržaji iz vatrene obuke, fizičke obuke, kao i specijalistička obuka za vojnike i podoficire. Letačka obuka planirana je u skladu sa Godišnjim planom letačke obuke i bila je usmjerena na osposobljavanje za izvršenje svih vrsta letačkih zadataka u različitim uslovima i održavanju stalne trenaže pilota i tehničara letaća. Prioritet u obuci bila je namjenska obuka na helikopterima Bell 412 EP/EPI i Bell 505. Takođe Vazduhoplovstvo Vojske je bilo nosilac trenažne obuke spasilaca za spašavanje vitlom i u saradnji sa partnerima iz oružanih snaga Republike Austrije realizovalo obuku instruktora za spasioce za spašavanje vitlom (Winch Rescue Train to Trainers). Ovim je dobijena nova sposobnost obuke spasilaca u organizaciji Vojske, kako iz civilnih institucija, tako i iz drugih savezničkih i partnerskih zemalja.

Bataljon za podršku je u toku 2023. godine realizovao obuku po Listi obaveznih zadataka (LOZ), obuku u osnovnom održavanju lako oklopljenih vozila JLTV i DUOS. Takođe nastavljeno je sa obučavanjem pripadnika Inženjerijske čete, gdje je fokus bio na pripadnicima EOD tima, koji su

pored trenažne obuke u zemlji nastavili obučavanje u Republici Bosni i Hercegovini. Obuka pripadnika Voda HBRN se odnosila na trenaže i održavanje dostignutog nivoa obučenosti.

Odred posebne namjene je u toku 2023. godine težište obuke imao na, osposobljavanju jedinica u skladu NATO ciljevima sposobnosti, obuci za operacije u urbanoj sredini, zajedničkoj obuci sa OS Republike Slovenije, OS SAD i OS Velike Britanije. Takođe jedan od težišta je bila i JTAC obuka (Joint Terminal Attack Controller) koju su pripadnici odreda uspješno realizovali u toku godine. Ovom obukom Vojska dobija još jednu novu sposobnost, a to je upravljanje akcijom borbenih aviona i helikoptera u bliskoj vazdušnoj podršci i drugim ofanzivnim vazdušnim operacijama, što je i jedan od Ciljeva sposobnosti Vojske.

Četa vojne policije je u toku 2023. godine obuku realizovala prevashodno kroz realizaciju svojih namjenskih zadataka, kao što su obezbjeđenje i pratnja konvoja, obezbjeđenje štićenih ličnosti u mjestu i pokretu, te obezbjeđenju objekata od posebnog značaja kroz organizaciju prijavne službe, kao i drugih zadataka koji proističu iz namjene jedinice.

Vojno medicinski centar je u toku 2023. godine obuku realizovao kroz konstantno usavršavanje i obučavanje pri opservaciji pacijenata u svakodnevnom radu, pohađanje kurseva i obuka interoperabilnosti medicinskih snaga u saradnji sa Sjedinjenim Američkim Državama i u sklopu Balkanske medicinske namjenske jedinice (BMTF). Pripadnici VMC-a su u toku godine, u organizaciji Vazduhoplovstvo Vojske, a u saradnji sa oružanim snagama Republike Austrije, realizovali osnovnu obuku u sklopu MEDEVAC-a (medicinske evakuacije) helikopterom.

Četa za vezu i elektronsko ratovanje u toku 2023. godine obuku je realizovala prevashodno kroz namjenske zadatke i kroz obuku za formacijske dužnosti. Takođe realizovala je i stručno-specijalističku obuku iz oblasti IKS za pripadnike Vojske.

Gardijska četa je u toku 2023. godine težište obuke imala na trenažima iz strojeve obuke, fizičkoj obuci i realizaciji gađanja iz ličnog naoružanja.

Podizanje nivoa fizičkih sposobnosti i razvijanje svijesti o važnosti fizičkog vježbanja, kako za potrebe profesionalnog angažovanja i razvoja, tako i za unapređenje ukupnog zdravstvenog stanja svakog pojedinca, predstavljaju prioritete individualne obuke. Jedinice Vojske su tokom 2023. godine časove fizičkog vježbanja planirale najmanje četiri puta sedmično, u trajanju od 90 minuta, osim u slučajevima kada se zahtijevalo cjelodnevno angažovanje jedinica ili u slučaju povećanog fizičkog napora ljudstva u odnosu na svakodnevne zadatke. Generalštab Vojske vršio je redovne kontrole sprovođenja fizičkih provjera i tom prilikom nijesu uočeni nedostaci koji su ugrožavali sprovođenje provjere.

Izazovi u realizaciji sadržaja individualne obuke odnose se na:

- ograničena finansijska sredstva za nabavku i modernizaciju sredstava za obuku (trenažeri i simulatori);
- nedostatak adekvatne opreme za ronjenje (barokomore, EOD oprema, ronilice, skuteri, plovna sredstva);

- raspolaganje sa samo jednim uređenim strelištem za gađanje - SAS Danilovgrad, zbog čega se ograničava realizacija svih planiranih gađanja;
- angažovanje na velikom broju zadataka van procesa obuke.

7.1.6 Kolektivna obuka i učešće Vojske na vježbama u zemlji i inostranstvu

U cilju provjere dostignutih operativnih sposobnosti jedinica, primjene usvojenih NATO procedura i standarda, podizanje interoperabilnosti sa saveznicama i partnerima, kao i unaprjeđenje sposobnosti komandnog kadra u procesu donošenja odluka, jedinice Vojske su realizovale kolektivne sadržaje obuke na nivou odjeljenja, voda i čete. S tim u vezi, planirano je učešće na 21 međunarodnoj i 1 nacionalnoj vježbi. Od planiranog učešća na međunarodnim vježbama, jedinice Vojske su učestvovala na 13 vježbi u inostranstvu i 8 vježbi u Crnoj Gori.

Vježbe realizovane u Crnoj Gori

U okviru kolektivne obuke komandi i jedinica, realizovane su vježbe na svim nivoima komandovanja. Izvođenjem vježbovni aktivnosti razvijeno je sadejstvo kopnenih, vazduhoplovnih i snaga za podršku, uz provjeru usvojenih standarda odbrane i provjeru funkcionalnosti vojne opreme.

Vježba „COMMON CHALLENGE 23” - Cilj vježbe: uvježbavanje i provjera procedura i tehnika za angažovanje i upotrebu jedinica ekstremno hladnim uslovima. Vježba je izvedena u periodu 23. januar - 10. februar 2023. godine u reonu Sinjajevine i Bjelasice, Kolašin. Na vježbi je učestvovalo 150 pripadnika Vojske i 37 pripadnika Oružanih snaga Rep. Austrije, 8 pripadnika Oružanih snaga Rep. Italije, 10 pripadnika Oružanih snaga Rep. Sjeverne Makedonije, 28 pripadnika Nacionalne garde Savezne države Mejn, SAD i 3 pripadnika NATO Centra izvrsnosti za planinsko ratovanje.

Vježba „IMMEDIATE RESPONSE 23” - Cilj vježbe: unaprjeđenje taktika, tehnika i sposobnosti snaga u borbi protiv širokog spektra prijetnji, kao i provjera sposobnosti savezničkih snaga za raspoređivanje u Evropi sa težištem na reon Baltičkog mora i Crnog mora. U periodu od 22. maja do 02. juna 2023. godine, vježba je izvedena u reonu Bara i Pljevalja, gdje je učestvovalo 350 pripadnika Vojske. Takođe, na vježbi su učestvovala i 66 pripadnika Nacionalne garde Savezne države Mejn iz Sjedinjenih Američkih Država (SAD). Takođe, u okviru komande snaga tokom vježbe u Rep. Albaniji i Rep. Hrvatskoj, kao štabni elementi i oficiri za vezu, učestvovali su tri pripadnika Vojske.

Vježba „ADRIAN POOL 23” - Cilj vježbe: uvježbavanje procedura i tehnika za uništavanje neeksplozivnih ubojnih sredstava pod vodom. Vježba je izvedena u periodu 26-30. juna 2023. godine, u akvatoriju Boke Kotorske. Na vježbi je učestvovalo 12 pripadnika Vojske i 8 pripadnika Oružanih snaga Rep. Slovenije.

Vježba „ODLUČAN ODGOVOR 23” - Cilj vježbe: provjera i ocjenjivanje osposobljenosti jedinica deklariranih u NATO snagama za brzo reagovanje (2. pješadijska četa/1. pješadijskog bataljona, EOD tim i VP tim). Vježba je izvedena u periodu 11-20. oktobar 2023. godine, u reonu Vojnog objekta „Židovići”, Pljevalja. Na vježbi je učestvovalo 250 pripadnika Vojske.

Kompjuterska vježba „CRISIS MANAGEMENT EXERCISE 2023 (CMX23)” (“Vježba upravljanja krizom 2023”) - Cilj vježbe: uvježbavanje strategijskog komandovanja i donošenja političkih odluka u procesu upravljanja krizom. Vježba je izvedena u saradnji sa Vrhovnom savezničkom komandom za Evropu (SHAPE) u Vazduhoplovno-operativnom centru Vojske, Zeta, u periodu 09-15. mart 2023. godine. Na vježbi je učestvovalo 12 pripadnika Vojske.

Kompjuterska vježba „T-RISE & A-RISE 23” - Cilj vježbe: uvježbavanje procedura nadzora pomorskog saobraćaja i razmjene informacija. Vježba je izvedena u dva dijela, u saradnji sa Mornaričkim-operativnim centrom Ratne mornarice Rep. Italije i Mornaričkim-operativnim centrom Mornarice Rep. Grčke. Prvi dio vježbe je izveden 26. aprila 2023. godine u Pomorskom-operativnom centru u Baru, dok je drugi dio vježbe izveden u periodu 12-13. septembar 2023. godine. Na vježbi je učestvovalo 10 pripadnika Vojske.

Kompjuterska vježba „TORREJON ARCHER 23-2” - Cilj vježbe: uvježbavanje procedura i provjera osposobljenosti NATO snaga za protiv-vazduhoplovnu odbranu i integraciju dejstava protivvazduhoplova i vazduhoplova i razmjene informacija. Izvedena je u saradnji sa Združenim NATO operativnim centrom Torehon, Kraljevina Španija. Na vježbi je učestvovalo 20 pripadnika Vojske.

Vježbe u inostranstvu

Vježba „INIOCHOS 23” - Cilje vježbe: uvježbavanje u pružanju vazduhoplovne podrške kopnenim i mornaričkim jedinicama. Vježba je izvedena u periodu 25-27. april 2023. godine u Andravidi, Rep. Grčka. Na vježbi su kao posmatrači učestvovala dva pripadnika Vojske, a radi definisanja budućeg učešća Vojske na ovoj vježbi.

Vježba „ORION 23” - Cilj vježbe: uvježbavanje taktika i procedura za angažovanje specijalnih snaga na operativnom i taktičkom nivou. Vježba je izvedena u periodu 24. april - 05. maj 2023. godine u reonu Atine, Rep. Grčka. Na vježbi je učestvovalo 14 pripadnika Vojske.

Vježba „ADRIATIC PARTNERSHIP 23” (operacija pomorskog presretanja) - Cilj vježbe: uvježbavanje i provjera sposobnosti za izvođenje operacija pomorskog presretanja. Vježba je izvedena u periodu 08-12. maj 2023. godine u Splitu, Rep. Hrvatska. Na vježbi je učestvovalo devet pripadnika Vojske.

Vježba „CYBER GUARDIAN 23” - Cilj vježbe: unaprjeđivanje sposobnosti u domenu operacija u sajber prostoru i poboljšanja sajber bezbjednosti. Vježba je izvedena u periodu 28. maj - 09. jun 2023. godina u Bukureštu, Rep. Rumunija. Na vježbi su učestvovala dva pripadnika Vojske.

Vježba „ADRIATIC STRIKE 23” - Cilj vježbe: uvježbavanje pružanja bliske vazduhoplovne podrške, artiljerijske podrške i medicinske evakuacije angažovanjem pripadnika JTAC/FAC specijalnosti. Vježba je izvedena u periodu 02-10. jun 2023. godine na Vojnom aerodromu „Cerklje” u Rep. Sloveniji. Na vježbi je učestvovalo sedam pripadnika Vojske sa jednim helikopterom.

Vježba „Coalition Warrior Interoperability eXploration, eXperimentation, eXamination, eXercise 23 (CWIX23)” - Cilj vježbe: provjera i testiranje nivoa interoperabilnosti, spremnosti i otpornosti komandno-informacionih sistema. Vježba je izvedena u periodu 05-23. jun 2023. godina u Bidgošću, Poljska. Na vježbi je učestvovalo pet pripadnika Vojske.

Vježba „ADRION CAX 23” - Cilj vježbe: uvježbavanje i provjera sposobnosti izvođenja operacija pomorske blokade sa ukrcavanjem, taktičkim manevrisanjem i traganje, i spašavanjem na moru. Vježba je izvedena u periodu 6-9. jun 2023. godine u Tarantu, Rep. Italija. Na vježbi su učestvovala dva pripadnika Vojske.

Vježba „ASTRAL KNIGHT 23” - Cilj vježbe: uvježbavanje i provjera osposobljenosti NATO snaga za protiv-vazduhoplovnu odbranu i integraciju dejstava PVO i vazduhoplova. Vježba je izvedena u periodu 20-28. septembar 2023. godine u Vazduhoplovnoj bazi „Ramštajn”, SR Njemačka. Na vježbi su učestvovala dva pripadnika Vojske.

Vježba „ADRIATIC PARTNERSHIP 23” (minske protivmjere, podvodne mine) - Cilj vježbe: uvježbavanje tehnika, taktika i procedura za sprovođenje minskih protivmjera i uklanjanja (uništavanja) podvodnih mina. Vježba je izvedena u periodu 24-29 septembar, 2023. godine u Splitu, Rep. Hrvatska. Na vježbi je učestvovalo pet pripadnika Vojske.

Vježba „TORREJON ADVANTAGE 23” - Cilj vježbe: uvježbavanje procedura i provjera osposobljenosti NATO snaga za protiv-vazduhoplovnu odbranu i integraciju dejstava PVO i vazduhoplova i razmjena informacija. Vježba je izvedena u Združenom NATO operativnom centrom, u periodu 25-29. septembar 2023. godina, Torehon, Kraljevina Španija. Na vježbi su učestvovala dva pripadnika Vojske.

Vježba „AEGEAN SEAL 23” - Cilj vježbe: uvježbavanje taktika i procedura za angažovanje specijalnih snaga prilikom uništavanja podvodnih eksplozivnih naprava. Vježba je izvedena u periodu 15-26 oktobar, 2023. godina u reonu Atine, Rep. Grčka. Na vježbi je učestvovao 1 pripadnik Vojske.

Vježba „STRONG BALKAN 23” - Cilje vježbe: povećanje interoperabilnosti i unaprjeđenje saradnje između specijalnih jedinica zemalja Balkana, u okviru inicijative načelnika generalštabova balkanskih zemalja B-9. Vježba je izvedena u periodu 31. oktobar - 11 novembar, 2023. godine u reonu Tiranei i Vojnog poligona „Biza”, Rep. Albanije. Na vježbi je učestvovalo 10 pripadnika Vojske.

8. VOJNA ISTORIJA I TRADICIJA

U cilju stručne podrške i razmjene informacija/iskustava/dokumenata za sprovođenje naučno istraživačkih radova iz ove oblasti, tokom 2023. godine Ministarstvo je realizovalo brojne sastanke sa predstavnicima vojno-istorijskih institucija zemalja regiona, odnosno zemalja članica NATO i EU, kako u Crnoj Gori tako i u inostranstvu.

S obzirom da je Ministarstvo nedavno formiralo organizacionu cjelinu koja se bavi poslovima vojne istorije i tradicije (Direkciju za vojnu istoriju i tradiciju, u sastavu Direktorata za politiku odbrane), tokom 2023. godine, uglavnom se radilo na prikupljanju eksponata koji su se mogli naći u Optšinama, drugim državnim institucijama ili kod građana. Takođe, izvršen je obilazak magacina Vojske u iste svrhe, a identifikovan je i prostor u Kasarni „Milovan Šaranović” u Danilovgradu za smještanje dobijenih eksponata, naročito eksponata većih gabarita. Istovremeno, izrađen je elaborat sa trenutno prikupljenim eksponatima. Predstavnici novoformirane organizacione cjeline su tokom godine u Centru za obuku Vojske realizovali predavanja na teme vojne istorije i tradicije.

Iako je Ministarstvo po ovim pitanjima, tokom prethodne godine, realizovalo brojne aktivnosti, vrijedi izdvojiti aktivnost učešća predstavnika Ministarstva na Kongresu međunarodne komisije za vojnu istoriju (International Commission for Military History (ICMH)), koji je, pod okriljem Ujedinjenih nacija, održan u periodu 02-11. septembar 2023. godine u Istanbulu i Čanakaleu, Rep. Turska. Važno je istaći da je Crna Gora aplicirala za učešće u radu ove Komisije nekoliko mjeseci prije održavanja Kongresa. Saglasnost za učešće Crne Gore je potvrđeno 22. juna 2023. godine, ali u statusu posmatrača sa pravom učešća u radu Komisije, bez prava glasa.

Ono što je važno istaći jeste značaj članstva u Komisiji ICMH koje sa sobom donosi višestruke benefite tipa: pristup vojnim arhivima država članica ICMH-a, razmjena iskustva, umrežavanje institucija ovog tipa i zajednički rad na različitim projektima, pristup literaturi i časopisima iz ove oblasti, mogućnost apliciranja fondovima za projekte iz ove oblasti i sl. Istovremeno sa učešćem u radu Komisije ICMH pokrenuto je i pitanje članstva Crne Gore u radu Bibliografskog komiteta koji izdaje svjetski poznati časopis za vojnu istoriju.

Pored navedenog, u periodu 12-16. decembar 2023. godine, u Beču, delegacija Ministarstva susrela se sa predstavnicima Ministarstva odbrane Rep. Austrije, koji rade na poslovima iz vojne istorije i tradicije, kao što su: Crni krst Rep. Austrije, Međunarodni Mathauzen komitet i Vojni muzej Rep. Austrije. Susret je upriličen sa ciljem uspostavljanja saradnje radi ažuriranja spiskova preživjelih i stradalih logoraša iz Crne Gore za vrijeme I i II Svjetskog rata, kao i dokumentacije iz oblasti vojne istorije, vojnih muzeja i zajedničkih aktivnosti koje bi bile od obostranog interesa.

9. INSPEKCIJSKI NADZOR

Programom rada Ministarstva odbrane za 2023. godinu planirana je aktivnost inspeksijskog nadzora i unutrašnje kontrole, a Planom inspeksijskog nadzora za 2023. godinu, predviđeno je ukupno, 38 aktivnosti, od čega 37 inspeksijska nadzora i jedna unutrašnja kontrola. Planom su predviđene i dvije aktivnosti kao stalan zadatak tokom godine, a tiču se postupanja po obraćanjima lica u službi u Vojsci u skladu sa članom 61 Zakona o Vojsci Crne Gore i provjera navoda iz prijava zaposlenih o pojavnim oblicima nezakonitog ponašanja. (*Prilog broj 8*)

Inspeksijski nadzor je vršen radi utvrđivanja zakonitosti postupanja u primjeni propisa u oblasti odbrane, naročito u odnosu na: ostvarivanje planova i pripremnih mjera za odbranu zemlje, planiranje i upotrebu ljudskih i materijalnih resursa odbrane, borbenu spremnost Vojske, zaštitu i zdravlja na radu, zaštitu od požara i zaštitu životne sredine u Ministarstvu i Vojsci, primjenu

ovlašćenja od strane ovlašćenih lica u Ministarstvu i Vojsci, ostvarivanju prava lica u službi u Vojsci iz službe ili po osnovu službe, planiranje i uređenje prostora, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje vojnih objekata u vojnom krugu. Unutrašnja kontrola je vršena nad preduzetim mjerama po osnovu svih oblika neetičkog i nezakonitog ponašanja zaposlenih u Ministarstvu i Vojsci, radi utvrđivanja činjeničnog stanja u vezi sa postupanjem po izrečenim disciplinskim mjerama zaposlenima u Ministarstvu, odnosno izrečenim disciplinskim mjerama ili kaznama lica u službi u Vojsci.

U toku 2023.godine realizovana su 35 inspekcijaska nadzora i 1 unutrašnja kontrola, po oblastima kako slijedi:

- ostvarivanje planova i pripremnih mjera za odbranu zemlje - planirano je i realizovano 15 inspekcijaskih nadzora dostignutog nivoa odbrambenih priprema kod nosioca priprema za odbranu. Inspekcijaski nadzor je realizovan u: jednom državnom organu (Skupština Crne Gore), 4 organa državne uprave (Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvo finansija, Ministarstvo prosvjete i Ministarstvo unutrašnjih poslova); u 1-oj zdravstvenoj ustanovi (Klinički centar CG); 6 organa lokalne samouprave (Glavni grad, Plužine, Kotor, Herceg Novi, Petnjica, Bar), i u 3 privredna subjekta koji vrše usluge od posebnog značaja za odbranu (CEDIS, Montefarm i Sincommerce).
- planiranje i upotreba ljudskih i materijalnih resursa odbrane - planirana su i realizovana 3 inspekcijaska nadzora (Direktorat za ljudske resurse, Direktorat za logistiku i Generalštab VCG).
- borbena spremnost Vojske - planirana su 3 inspekcijaska nadzora, a realizovan je 1 inspekcijaski nadzor (zakonitost primjene propisa koji regulišu borbenu spremnost u Vazduhoplovstvu Vojske Crne). Zbog nepopunjenosti radnog mjesta oficira za borbenu spremnost nijesu realizovana 2 inspekcijaska nadzora borbene spremnosti, planirana u septembru i oktobru 2023.godine.
- zaštita i zdravlje na radu, zaštita od požara i zaštita životne sredine u Ministarstvu i Vojsci - planirano je i realizovano 8 inspekcijaskih nadzora (Direktorat za logistiku, Mornarica Vojske, Kasarna „Pero Četković“, Mavrijan i Crni rt, Herceg Novi - Obosnik i Pristan, Bataljon za podršku – Kapino polje i Kasarna „Marko Miljanov Popović“, skladišta ubojnih sredstava Vojske – Brezovik, Taraš i Židovići, stacionarna čvorišta veze Vojske - Bjelasica i Lovćen- povratni i Vazduhoplovstvo Vojske - povratni)
- primjena ovlašćena od strane ovlašćenih lica u Ministarstvu i Vojsci - planiran je i realizovan 1 inspekcijaski nadzor (Četa vojne policije)
- ostvarivanje prava lica u službi u Vojsci iz službe ili po osnovu službe, uključujući ocjenjivanje, disciplinsku i materijalnu odgovornost - planirana su i realizovana 4 inspekcijaska nadzora (Vazduhoplovstvo Vojske, Pješadijski bataljon, Direktorat za ljudske resurse Ministarstva i Generalštab Vojske).
- planiranje i uređenje prostora, izgradnja, rekonstrukcija i održavanje vojnih objekata u vojnom krugu - planirana su i realizovana 3 inspekcijaska nadzora (Kasarna „Pero Četković“ u Baru, vojni aerodrom „Knjaz Danilo“ Zeta i Generalštab Vojske)
- unutrašnja kontrola nad preduzetim mjerama po osnovu svih oblika neetičkog i nezakonitog ponašanja zaposlenih u Ministarstvu i Vojsci – planirana i realizovana 1 kontrola (u DLJR - Direkciji za statusna pitanja i pravne poslove).

Neposrednim uvidom u dokumentaciju vezanu za oblasti nadzora, odnosno kontrole, sagledavano je stvarno stanje u pogledu zakonitosti postupanja prilikom primjene propisa u oblasti odbrane i nalogane su mjere i davane preporuke u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka i unapređivanja stanja u kontrolisanim oblastima.

U 2023.godini, nakon izvršenih inspekcijskih nadzora i unutrašnje kontrole, ukupno je naloženo/preporučeno 174 mjera i to:

- 49 mjera u Generalštabu Vojske,
- 41 mjere u jedinicama Vojske,
- 13 mjera u Direktoratu za ljudske resurse,
- 11 mjera u Direktoratu za logistiku
- 44 mjere u državnim organima, organima državne uprave i lokalne samouprave i
- 16 u privrednim subjektima, koji proizvode predmete ili vrše usluge od posebnog značaja za odbranu zemlje.

Subjekti kod kojih je vršen inspekcijski nadzor nijesu imali primjedbi na sačinjene zapisnike i naložene mjere.

10. ADMINISTRATIVNO POSLOVANJE

U toku godine evidentirano je 30.414 predmeta i to:

- u djelovodniku neklasifikovane pošte evidentirano je 11.717 predmeta.
- u evidenciji službenih putovanja ukupno je evidentirano 1.049 službenih putovanja.
- u knjizi primljenih računa ukupno je evidentirano 1.956 računa.
- u upisniku izdatih uvjerenja (UP UV) za 2023. godinu evidentirano je 6.917 zahtjeva stranaka za izdavanje uvjerenja, od čega je 538 u statusu rješavanja, 208 odbijenih zahtjeva, 6.171 izdatih uvjerenja, odnosno u roku riješeno 2.961 predmeta, dok je 3.418 riješeno po isteku roka; (u upisniku izdatih uvjerenja za 2022. godinu evidentiran je završetak 487 predmeta u toku 2023. godine, od čega 55 odbijenih zahtjeva stranaka i 432 izdata uvjerenja, od 487 riješenih predmeta svi su riješeni po isteku roka).

Ukupan broj pokrenutih prvostepenih upravnih postupaka (UPI) je 7.945, od čega je po zahtjevu stranke 1.212, a po službenoj dužnosti 6.733. Broj riješenih predmeta je 7.342, od čega usvojenih zahtjeva 7.248, odbijenih 86, obustavljenih 8, dok je 603 u statusu rješavanja. U roku je riješeno 6.603 predmeta, dok je 739 riješeno po isteku roka. Na ove odluke je ukupno bilo 59 žalbi. (Ukupan broj prvostepenih upravnih postupaka koji je prenešen iz 2022. godine je 172, od čega je po zahtjevu stranke 62, a po službenoj dužnosti 110. Broj riješenih predmeta je 156, od čega usvojenih zahtjeva 149, odbijenih 7, nije bilo obustavljenih, dok je 16 i dalje u statusu rješavanja. U roku je riješeno 141 predmet, dok je 15 riješeno po isteku roka).

U Upisniku drugostepenih upravnih postupaka (UPII) evidentirano je 109 žalbi, od čega je 73 riješeno, 36 su u radu. U roku je riješeno 26 postupka po žalbi, dok je 47 postupaka riješeno po isteku roka. Usvojene su 46 žalbe, odbijene 23 žalbe dok su 4 postupka po žalbi obustavljeni. (Ukupan broj drugostepenih upravnih postupaka koji je prenešen iz 2022. godine je 62 žalbe, od čega je 42 postupka riješeno, 20 su i dalje u radu. U roku je riješen 1 postupak po žalbi, dok je

41 postupak riješen po isteku roka. Usvojene su 10 žalbi, odbijene su 29 žalbi dok su 3 postupka po žalbi obustavljeni).

11. UNUTRAŠNJA REVIZIJA

Odjeljenje za poslove unutrašnje revizije, radne zadatke iz svoje nadležnosti obavlja u Ministarstvu i jedinicama Vojske, kao i u Direkciji za zaštitu tajnih podataka. Godišnjim planom unutrašnje revizije za 2023. godinu, predviđena je realizacija pet revizijskih postupaka, od kojih su tri realizovana; dvije unutrašnje revizije nije bilo moguće realizovati zbog odsustva sa posla (bolovanje) jednog revizora u dužem vremenskom intervalu. Tokom realizacije revizijskih postupaka nisu utvrđene nepravilnosti i odstupanja koja mogu u značajnoj mjeri ugroziti funkcionisanje sistema. U toku godine revizori su prisustvovali različitim obukama i seminarima organizovanim od strane Uprave za ljudske resurse, Direktorata za centralnu harmonizaciju i razvoj unutrašnjih kontrola Ministarstva finansija i ostalih strukovnih organizacija.

12. JAVNOST RADA I SARADNJA SA NEVLADINIM SEKTOROM

Ministarstvo u kontinuitetu informiše javnost o svojim aktivnostima i aktivnostima Vojske. Komuniciranje se ostvaruje različitim komunikacionim kanalima – objavljivanjem na veb sajtu Ministarstva, na društvenim mrežama (Facebook, Instagram, X, You Tube), kao i u crnogorskim medijima, štampanim, elektronskim i internet portalima. Komunikacija sa medijima ostvaruje se i kroz brojna gostovanja i intervjuje ministra, načelnika Generalštaba, predstavnika Ministarstva i pripadnika Vojske, kao i kroz reportaže o jedinicama Vojske, učešću crnogorskih vojnika u međunarodnim misijama i operacijama, te školovanju kadeta na inostranim vojnim akademijama.

Javnost je kontinuirano informisana o ministarskim posjetama, posjetama najviših NATO vojnih i civilnih predstavnika, učešću ministra, načelnika Generalštaba i predstavnika Ministarstva i Vojske na različitim konferencijama u zemlji i inostranstvu, zajedničkim vježbama i obukama, kao i posjetama partnerskih brodova Mornarici Vojske.

Tokom 2023. godine, Ministarstvo i Vojska dobili su oko 60 novinarskih upita, dok se više puta reagovalo na netačne navode iz medija, a koji su se ticali djelokruga rada Ministarstva ili Vojske.

Obilježavajući šest godina članstva u NATO, Ministarstvo u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova organizovalo je svečani prijem, koji je bio otvoren za medije. Tim povodom Ministarstvo je prezentovalo poseban video spot kojim je prikazan značaj članstva Crne Gore u NATO.

Svečano je obilježen i Dan Vojske Crne Gore – 7. oktobar. Tim povodom, na društvenim mrežama Ministarstva predstavljena su specifična zanimanja u Vojsci, kroz video forme, i to iz ugla vojne policajke, snajperistkinje, borbenog ronioca, inženjera, helikopterskog spasioca i vazduhoplovnog tehničara. Takođe, organizovan je humanitarni koncert „Vojska Crne Gore za našu djecu“, orkestara Vojske Crne Gore i Oružanih snaga Republike Slovenije u Crnogorskom narodnom pozorištu. Prikupljena sredstva donirana su Institutu za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore. Dan Vojske proslavljen je svečanošću u Kasarni „Milovan Šaranović“ u Danilovgradu, uz brojne zvanice i prisustvo medija.

U fokusu javnosti bila je i međunarodna vojna vježba „Immediate Response 23“, koja je realizovana u Crnoj Gori, kao dio velike vježbe „Defender Europe 23“, a na kojoj je učestvovalo oko 500 pripadnika Vojske i OS SAD, kao i štabni oficiri OS R. Hrvatske. Tokom trajanja vježbe svakodnevno su objavljivane informacije o aktivnostima na vježbi kroz saopštenja, foto i video forme. U susret vježbi orkestri Vojske i Kopnenih snaga za Evropu i Afriku održali su koncerte u Podgorici i Pljevljima za građane.

Za građane i turiste Tivta u junu je organizovan koncert iznenađenja vojnih bendova Crne Gore i Ujedinjenog Kraljevstva.

Tokom 2023. godine u Crnoj Gori održana je i međunarodna vojna vježba „Zajednički izazov 23“ (Commom Challenge 23), čiji je domaćin bila Vojska, a o čemu je javnost informisana tokom trajanja vježbe, kroz saopštenja i objave na društvenim mrežama Ministarstva. Na vježbi je učestvovalo više od 250 pripadnika oružanih snaga Crne Gore, Austrije, Italije, Sjeverne Makeodnije, Sjedinjenih američkih država i NATO Centra izvrsnosti za planinsko ratovanje.

Ove godine posebno je obilježena i 90. godišnjica Školskog broda „Jadran“. U susret godišnjici organizovani su dani otvorenih vrata na brodu za građane, kao i izložba eksponata i fotografija ispred Dvorca Kralja Nikole u Baru. Takođe, pripremljen je i poseban promotivni video kroz priče i sjećanja posade, mornara i ljubitelja ovog broda.

U 2023. godini fokus je bio i na informisanju mladih o mogućnostima obrazovanja na inostranim vojnim akademijama. Na društvenim mrežama Ministarstva realizovana je kampanja „Budi kadet“, u kojoj je predstavljeno kako postati i što znači biti kadet Vojske Crne Gore, ali i koje su mogućnosti usavršavanja i napredovanja mladih koji završe akademije i postanu oficiri. Predstavljene su i uspješne priče mladih crnogorskih oficira i video poruke naših kadeta sa akademija. Takođe, organizovane su posjete u osam crnogorskih gradova, Baru, Nikšiću, Beranama, Bijelom Polju, Pljevljima, Podgorici, Cetinju i Tuzima, tokom kojih je predstavljen vojni poziv, mogućnosti za rad i školovanje u Vojsci, kao i najsavremenije naoružanje i oprema Vojske. Istovremeno, predstavnici Ministarstva i Vojske nastavili su sa posjetama srednjim školama i kroz razgovore sa srednjoškolcima predstavili vojni poziv i mogućnosti studiranja na renomiranim vojnim akademijama u inostranstvu.

Značajan projekat koji je Ministarstvo organizovalo, sedmu godinu za redom, je Ljetnji vojni kamp za mlade. Tokom trajanja kampa, svakodnevno su na društvenim mrežama Ministarstva objavljivane video i foto reportaže sa aktivnostima srednjoškolaca sa raftinga, savladavanja vještina iz topografije i snalaženja u prirodi, preživljavanja u prirodi, obuke u alpinizmu i sl.

Javnost je posebno informisana o zalaganjima pripadnika Vojske u akcijama traganja i spašavanja, kao i gašenja požara, ali i aktivnosti pružanja pomoći lokalnom stanovništvu kada je u pitanju izgradnja puteva. Takođe, kontinuirano su promovisani i pripadnici Vojske i službenici Ministarstva koji su ostvarili naučne i sportske uspjehe, uspjehe tokom školovanja i usavršavanja, kao i njihovo učešće u humanitarnim i drugim akcijama od opštedruštvenog značaja.

U skladu sa Strategijom informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2023-2026. godina i Akcionim planom za njeno sprovođenje, organizovano je predavanje predstavnika Ministarstva i Vojske za studente Fakulteta za državne i evropske studije na temu EU integracija i učešća Vojske u pomorskoj operaciji EU NAVFOR Atalanta. Takođe, pripremljen je promotivni video sa jednim od komandira crnogorskog AVPD tima u ovoj pomorskoj operaciji, koji je objavljen na društvenim mrežama Ministarstva povodom 15 godina od pokretanja ove operacije.

PREDLOG MJERA ZA UNAPRJEĐENJE STANJA U OBLASTI ZA KOJE JE MINISTARSTVO OSNOVANO

U cilju unaprjeđenja stanja u oblasti sistema odbrane Crne Gore, te kreiranja uslova za vršenje poslova Ministarstva u kontekstu sprovođenja politika Vlade Crne Gore, Ministarstvo je definisalo predlog mjera za unaprjeđenje stanja, koji korespondira ciljevima i prioritetima odbrambene politike Crne Gore, obavezama koje proizilaze iz zakona i strateških dokumenata, te procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Predlog mjera za unaprjeđenje stanja iz nadležnosti Ministarstva:

- uspostaviti efikasnu i funkcionalnu organizaciju kroz unaprjeđenje procesa rada, organizacione klime i zadržavanja kvalitetnih kadrova;
- kvalitetno realizovati promotivne aktivnosti i projekte u cilju privlačenja kadrova za potrebe Vojske;
- obezbijediti plansko upravljanje odbrambenim resursima, dosljednu implementaciju programski usmjerenih budžetskih sredstava i kontinuiranu izgradnju profesionalnog integriteta;
- intenzivirati razvoj odbrambenih kapaciteta i prioriternih vojnih sposobnosti, što će podrazumijevati kvalitetnu i potpunu implementaciju NATO ciljeva sposobnosti i optimizaciju resursa odbrane;
- uložiti dodatne napore u cilju dostizanja projektovane vrijednosti izdvajanja BDP za sistem odbrane, i procenat izdvajanja iz budžeta odbrane za opremanje i modernizaciju Vojske u skladu sa zahtjevima Alijanse i Planom investiranja u odbranu Crne Gore;
- aktivno doprinositi kolektivnom sistemu odbrane kroz afilijaciju deklariranih snaga Vojske u NATO strukturi snaga, te kontinuiranom učešću u NATO, EU i UN misijama i operacijama;
- jačati sposobnosti za pružanje podrške civilnim institucijama u vanrednim situacijama;
- u koordinaciji sa drugim organima državne uprave dati pun doprinos normativnom uređenju nacionalnog sistema upravljanja krizama;
- usvojiti predložene zakonske regulative u oblasti odbrane i izraditi podzakonske akte;
- uskladiti postojeći strateški okvir sa novonastalim promjenama u geostrateškom okruženju Crne Gore;
- pravovremeno ispuniti obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji;
- unaprjediti saradnju sa medijama kroz kvalitetno i blagovremeno informisanje javnosti o svim aktivnostima koje Ministarstvo i Vojska realizuju;
- u kontinuitetu preduzimati mjere u cilju unaprjeđenja uslova života i rada, kao i standarda zaposlenih u Ministarstvu i Vojsci.

ZAKLJUČAK

Aktivnosti Ministarstva i Vojske, tokom 2023. godine, bile su usmjerene na dostizanje zahtijevanih odbrambenih kapaciteta kroz ispunjavanje definisanih ciljeva i prioriteta odbrambene politike, ispunjavanju preuzetih međunarodnih obaveza u oblasti odbrane, kako članstvom u NATO, tako i iz procesa realizacije glavnog spoljnopolitičkog cilja - punopravnog članstva Crne Gore u Evropskoj uniji, posebno u oblasti zajedničke bezbjednosne i odbrambene politike Evropske unije. Tokom 2023. godine nije se pristupilo izradi novih strateških dokumenata politike odbrane. Pored praćenja implementacije važećih strateških dokumenta, akcenat je dat na izradi Akcionog plana za implementaciju Strategije odbrane Crne Gore 2023–2026, izradi Strategije upravljanja ljudskim resursima u Ministarstvu i Vojski Crne Gore 2023-2027, te donošenju Strategije sajber bezbjednosti Vojske Crne Gore 2023-2026 i Strategije za implementaciju Rezolucije SB UN 1325 „Žene, mir i bezbjednost“.

U izvještajnom periodu Crna Gora je nastavila da razvija bilateralnu i multilateralnu odbrambenu saradnju, naročito sa zemljama regiona i partnerima u okviru NATO i EU.

Takođe, aktivnom diplomatijom na polju odbrane, učešćem na vojnim vježbama, realizacijom obaveza koje proizilaze iz članstva u međunarodnim organizacijama UN i OEBS, i Sporazuma o regionalnoj kontroli naoružanja, razmjenom iskustava i drugim oblicima saradnje, značajno je unaprijeđena odbrambena saradnja, te potvrđena posvećenost Crne Gore promovisanju dobrosusjedske politike.

Uz fokus na kolektivnu odbranu, Crna Gora je nastavila da doprinosi NATO politici odvrtaćanja i odbrane kroz učešće u NATO strukturi snaga, kao dio Ojačanog prisustva na istoku (eFP) Litvanija, te NATO aktivnosti Isturenih kopnenih snaga (FLF) u Bugarskoj. Kontinuirano učešće Vojske u međunarodnim misijama i projektima stabilnosti van granica savezničke teritorije potvrdilo je potpunu posvećenost Crne Gore očuvanju međunarodnog mira i stabilnosti, i stvaranja sigurnosnog ambijenta koji omogućava zajednički odgovor na asimetrične izazove, rizike i prijetnje.

Ministarstvo je uložilo značajne napore da obezbijedi kvalitetan i profesionalan kadar, sa namjerom zadovoljavanja svih budućih zahtjeva u odgovoru na zajedničke bezbjednosne prijetnje. Unaprijeđenje sistema upravljanja ljudskim resursima, u skladu sa savremenim međunarodnim standardima za privlačenje, profesionalni razvoj i zadržavanje kvalitetnih kadrova ostaje prioritet Ministarstva i u naredenom periodu.

Pripadnici Ministarstva i Vojske tokom 2023. godine pohađali su različite programe usavršavanja i obuke na prestižnim vojno-obrazovnim institucijama savezničkih zemalja u inostranstvu, kurseve stranih jezika kao i obuke u organizaciji Uprave za ljudske resurse. U cilju promocije većeg učešća žena u sektoru odbrane Ministarstvo je sprovodilo niz promotivnih aktivnosti, na temu rodne ravnopravnosti.

Implementacija mjera iz Plana integriteta u Ministarstvu i Vojsci, sprovođenje unutrašnjih kontrola i inspekcijskih nadzora, prepoznate su kao ključni mehanizmi jačanja institucionalnih kapaciteta Ministarstva.

Ministarstvo je raspolagalo sredstvima u ukupnom iznosu 71.482.950,17 EUR, od kojih su sredstva iz opštih prihoda iznosila 69.482.950,17 EUR, dok su preostala sredstva od 2.000.000,00 EUR odobrena iz sopstvenih prihoda, odnosno do visine njihovog ostvarenja. U strukturi ukupno utrošenih sredstava Ministarstva u 2023. godini u iznosu 65.413.222,49 EUR (od čega iz opštih prihoda je utrošeno 64.830.900,49 EUR i korišćenje sopstvenih prihoda u iznosu 582.322,00 EUR) učešće personalnih izdataka iznosi 57,43%, tekućih izdataka 28,37%, kapitalnih izdataka 12,83% i obaveza iz prethodnog perioda 1,37%.

Vojska je nastavila da razvija, osposobljava i angažuje svoje snage i sredstva u cilju jačanja državnih kapaciteta za podršku drugim institucijama u integrisanim odgovorima na krizne situacije u miru, te planski angažovala svoje snage i sredstva uvijek kada druge institucije nijesu bile u mogućnosti da samostalno pruže adekvatan odgovor.

U cilju opremanja deklariranih jedinica Vojske sa lako oklopljenim patrolnim vozilima (LOPV/JLTV), Ministarstvo je intenziviralo aktivnosti na dinamici isporuke vozila i njihovog pravovremenog uvođenja u operativnu upotrebu u jedinicama Vojske. Takođe, u skladu sa potpisanim sporazumom sa Vladom Države Izrael ugovorena je nabavka minobacača 120 mm, kao i realizacija nabavke protivoklopnih sistema „Spike“. U skladu sa potpisanim sporazumom sa Vladom R. Slovenije, ugovorena je nabavka šest bespilotnih letjelica kao i simulatora za JLTV vozila. Pored navedenog, tokom 2023. godine započeto je istraživanje tržišta za nabavku dva patrolna broda sporazumom dvije Vlade, odnosno postupakom Gov-to-Gov (proces pregovaranja i usaglašavanja uslova za davanje konačnog predloga za potpisivanje sporazuma Vladi Crne Gore).

Ministarstvo je izvršilo rekonstrukciju Data centra Ministarstva i Vojske, pristupilo modernizaciji mrežne i računarske opreme, uvelo dvostruke autentifikacije u IKS D1 mreži; unaprijedilo zaštitu korisničkih radnih stanica u IKS D1 mreži, te na taj način značajno unaprijedilo komunikaciono informacione kapacitete, sajber odbranu i bezbjednost u Ministarstvu.

U cilju stvaranja uslova za efikasnu zaštitu života i zdravlja svojih pripadnika, Ministarstvo je svojim djelovanjem u kontinuitetu uticalo na poboljšanje nivoa znanja i tehničke opremljenosti subjekata zaštite, kao i na razvijanje efikasnog sistema informisanja o svim prisutnim opasnostima i rizicima.

U cilju dosljedne implementacije politike odbrane Crne Gore, Ministarstvo je vršeci poslove uprave koji su propisani Uredbom o organizaciji i načinu uređenja državne uprave nastavilo da izgrađuje nacionalne odbrambene kapacitete i sposobnosti, realizuje obaveze preuzete u okviru Alijanse i unaprjeđuje bilateralnu i multilateralnu odbrambenu saradnju. Visok procenat realizacije aktivnosti planiranih Programom rada Vlade i Programom rada Ministarstva je pokazatelj uspješnosti u realizaciji planiranih aktivnosti i potpune posvećenosti dostizanju strateških odbrambenih ciljeva i implementaciji strateškog koncepta odbrane.

Lista priloga

- Prilog br.1 Doprinos NATO komandnoj strukturi, strukturi snaga i nacionalna vojna predstavništva
- Prilog br.2 Odobrena sredstva za 2023. godinu iz opštih prihoda, nakon rebalansa
- Prilog br.3 Prihodi ostvareni po osnovu zakupa poslovnih prostora, otkupa stanova i prodaje nepokretnosti
- Prilog br.4 Pregled najznačajnih aktivnosti podrške Vojske drugim institucijama
- Prilog br.5 Pregled realizacije plana inspeksijskog nadzora i naloženih mjera

Prilog br. 1

Doprinos NATO komandnoj strukturi, strukturi snaga i nacionalna vojna predstavništva

R. br.	DOPRINOS VOJSKE KOLEKTIVNOM SISTEMU BEZBJEDNOSTI	SASTAV			
		oficir	podoficir	VPU	SVEGA
1.	NATO komandna struktura	3	-	-	3
2.	NATO struktura snaga	1	-	-	1
3.	Vojno predstavništvo pri NATO štabu Brisel, Belgija	3	1	-	4
4.	Nacionalni vojni predstavnik pri NATO ACO Mons, Belgija	1	1	-	2
5.	Nacionalni predstavnik za vezu pri NATO ACT Norfolk, SAD	1	-	-	1
UKUPNO		9	2	-	11

Odobrena sredstva za 2023. godinu iz opštih prihoda, nakon rebalansa

Odobrena sredstva za 2023. godinu iz opštih prihoda, nakon rebalansa		
Program	Upravljanje ljudskim i materijalnim resursima Ministarstva	10.795.315,64 EUR
Potprogram	Stručni i operativni poslovi Ministarstva odbrane	7.252.505,31 EUR
Aktivnost	Upravljanje i administracija Ministarstva odbrane	7.252.505,31 EUR
Potprogram	Međunarodna saradnja	3.542.810,33 EUR
Aktivnost	Bilateralna saradnja	133.296,00 EUR
Aktivnost	Multilateralna saradnja	1.179.098,72 EUR
Aktivnost	Predstavljanje Crne Gore u diplomatsko konzularnim predstavništvima i međunarodnim organizacijama u oblasti odbrane	2.230.415,61 EUR
Program	Vojska Crne Gore	44.877.681,69 EUR
Potprogram	Operacije	2.115.549,90 EUR
Aktivnost	NATO operacije	1.842.584,10 EUR
Aktivnost	EU misije	248.021,80 EUR
Aktivnost	UN misije	24.944,00 EUR
Potprogram	Funkcionisanje Vojske	40.713.739,78 EUR
Aktivnost	Upravljanje i podrška pripadnicima Vojske Crne Gore	40.693.735,78 EUR
Aktivnost	Podrška civilnim institucijama i stanovništvu	20.004,00 EUR
Potprogram	Međunarodna vojna saradnja	1.161.042,87 EUR
Aktivnost	Vojno-vojna saradnja	249.677,97 EUR
Aktivnost	Komande NATO	911.364,90 EUR
Potprogram	Obuka i vježbe	887.349,14 EUR

Aktivnost	Vježbe	203.917,17 EUR
Aktivnost	Obuke	683.431,97 EUR
Program	Opremanje, modernizacija i infrastruktura Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore	10.399.676,00 EUR
Potprogram	Opremanje i infrastruktura Vojske Crne Gore	9.686.826,00 EUR
Aktivnost	Unapređenje infrastrukture Vojske Crne Gore	2.381.002,00 EUR
Aktivnost	Nabavka opreme za Vojsku Crne Gore	7.305.824,00 EUR
Potprogram	Opremanje Ministarstva odbrane	652.850,00 EUR
Aktivnost	Nabavka opreme za Ministarstvo odbrane	652.850,00 EUR
Program	Obavještajno bezbjednosni poslovi	3.470.276,85 EUR
Potprogram	Rukovođenje i koordinacija rada OBD-a	3.037.418,15 EUR
Aktivnost	Upravljanje i administracija rada OBD-a	3.037.418,15 EUR
Potprogram	Međunarodna saradnja OBD-a	432.858,70 EUR
Aktivnost	Bilateralna i multilateralna saradnja OBD-a	432.858,70 EUR

Prilog broj 3

Prihodi ostvareni po osnovu zakupa poslovnih prostora, otkupa stanova i prodaje nepokretnosti

Red. br.	PRIHODI	Naplaćeno
1	2	3
1.	Prihodi od zakupa poslovnih prostora i zemljišta račun Ministarstva finansija br. 832-52007-55	19.747 EUR
2.	Prihodi od zakupa vojnih objekata i zemljišta, račun Ministarstva odbrane 832-1087-40	286.922,25
3.	Prihodi od otkupa stanova, račun Ministarstva finansija br. 832-215-37	62.492,56 EUR
	UKUPNO:	369.161,81EUR

Prilog broj 4

Pregled najznačajnijih aktivnosti podrške Vojske drugim institucijama

R.br.	NAJZNAČAJNIJE AKTIVNOSTI U 2023. GODINI
1.	Podrška Vojske Bolnici Kotor kroz asistenciju pri postavljanju šatora.
2.	Podrška Upravi policije kroz organizaciju logorovanja kadeta i ustupanje cisterne za vodu PJP.
3.	Ispomoć Direktoratu za zaštitu i spašavanje angažovanjem helikoptera Bell 412 EP/EPI u pretraživanju terena Vrmac Kotor u spašavanju državljana Poljske, spašavanju njemačke državljanke na planini Prokletije, pretraga terena za turistkinjom Moldavije na akvatoriju opštine Bar.
4.	Angažovanje pripadnika Vojske na izviđanju rijeke Morače iz vazduha radi sprečavanje nezakonite eksploatacije šljunka
5.	Angažovanje helikoptera Vojske za prevoženje državnih delegacija u zemlji i regionu.
6.	Angažovanje helikoptera Vojske za prevoženje bolesnika i medicinsku evakuaciju povređenih na relaciji Bar –Beograd, Pljevlja -Podgorica i Trnovačko jezero, opština Plužine-Podgorica.
7.	Angažovanje helikoptera Vojske za gašenje požara na teritoriji opštine Danilovgrad i na Deponiji glavnog grada Podgorice.
8.	Angažovanje inženjerske jedinice Vojske na rekonstrukciji puta Markovina – Čevo, Prijestonica Cetinje, most Pjenavac-Mrtvo Duboko, Mrtvo Duboko-manastir Kostrikovača, opština Kolašin.

9.	Angažovanje inženjerske jedinice Vojske na sprečavanju od erozije i uređenju plaže na Adi Bojani u opštini Ulcinj i uređenje školskog dvorišta OŠ „Marko Lakić“, Ždrebaonik, opština Danilovgrad.
10.	Angažovanje Vojske u aktivnostima poslije poplava. Postavljeni montažni mostovi „Bejli“ u opštinama Mojkovac i Bijelo Polje.
11.	Angažovanje pripadnika Počasne garde za potrebe državnog protokola, uručivanje akreditacija novoizabranih ambasadora Predsjedniku CG.
12.	Angažovanje pripadnika Počasne garde za potrebe polaganja vijenaca za Dane opština u CG i za odavanje počasti Vasu Brajoviću povodom dana Republike Grčke.
13.	Angažovanje inženjerske jedinice Vojske na čišćenju snijega u opštini Nikšić.
14.	Ustupanje atletske staze u Kasarni „Marko Miljanov Popović“, u cilju organizacije školskog prvenstva u atletici (liga osnovnih škola u atletici).
16.	Podrška i saradnja NVO „INFO SPORT CG“-Bar u sadnji sadnica bora i maslina u više eko manifestacija u opštini Bar i organizaciji ECO trke u Baru.
17.	Podrška Vojske obilježavanju Dana opština i odavanju počasti na spomenicima palim borcima.
18.	Promocija Vojske u opštinama Podgorica, Berane, Cetinje, Bijelo Polje, Bar, Nikšić, Tuzi.
19.	Pružanje ispomoći planinarskom klubu „Kapetan“ u sredstvima, motornim vozilima i obezbjeđenju hrane.
20.	Ispomoć u obezbjeđenje vode civilnom stanovništvu u opštini Nikšić i opštini Šavnik.
21.	Pružanje ispomoći Planinarskom savezu CG u motornim vozilima i obezbjeđenju hrane za manifestaciju „Stazama Veljka Vlahovića“.
22.	Podrška takmičenju u lovnom streljaštvu „Kup Lovачkog saveza Crne Gore“.
23.	Podrška turističkoj organizaciji Nikšić i NVO „Ljubitelji Slanog jezera“ za podršku organizovanja manifestacije „Čorbijada“.
24.	Podrška Agenciji za zaštitu životne sredine i Institutu za biologiju mora na realizaciji projekta Natura 2000 na lokaciji Pristan.
25.	Organizacija druženja na Školskom brodu „Jadran“ za pripadnike Crvenog krsta iz Bara, građana Bara i Tivta.
26.	Podrška i saradnja sa Klubom dobrovoljnih davaoca krvi Danilovgrad.
27.	Saradnja sa Zavodom za transfuziju krvi CG, dobrovoljno davanje krvi pripadnika Vojske povodom Dana Vojske.
28.	Saradnja sa opštinama u CG za obilježavanje posebnih datuma i događaja iz istorije i tradicije.
29.	Organizacija posjeta vrtića, JU za djecu sa posbnim potrebama i osnovnih škola jedinicama Vojske.

Pregled realizacije plana inspeksijskog nadzora i naloženih mjera

Red. br.	Oblast inspeksijskog nadzora i unutrašnje kontrole	Planirano	Realizovano	Procenat realizacije	Naloženo mjera subjektima nadzora								
					SVEGA	Drž.organ. lok. samoup.	Privred. subj.	DPO	DLJR	DL	Ostal organ. jed. MOD	GŠ VCG	Jed. VCG
1.	Inspeksijski nadzor dostignutog nivoa odbrambenih priprema	15	15	100	60	44	16	/	/	/	/	/	/
2.	Inspeksijski nadzor planiranja i upotrebe ljudskih i materijalnih resursa	3	3	100	15	/	/	/	7	6	/	2	/
3.	Inspeksijski nadzor borbene spremnosti Vojske	3	1	33,33	2	/	/	/	/	/	/	/	2
4.	Inspeksijski nadzor ZNR, ZŽS i ZOP u Ministarstvu i Vojsci	8	8	100	66	/	/	/	/	5	/	43	18
5.	Inspeksijski nadzor primjene ovlaštenja od strane ovlašćenih lica u Ministarstvu i Vojsci	1	1	100	2	/	/	/	/	/	/	/	2
6.	Inspeksijski nadzor ostvarivanja prava lica na službi u Vojsci, uključ. disciplinsku i mater. odgovornost,	4	4	100	16	/	/	/	4	/	/	3	9
7.	Inspeksijski nadzor planiranja i uređenja prostora, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja vojnih objekata	3	3	100	11	/	/	/	/	/	/	1	10
9.	Unutrašnja kontrola nad preduzetim mjerama po osnovu svih oblika neetičkog i nezakonitog ponašanja zaposlenih	1	1	100	2	/	/	/	2	/	/	/	/
UKUPNO		38	36	94,73	174	44	16	/	13	11	/	49	41